

ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

2020

Η παρούσα έκθεση συντάσσεται και εκδίδεται, σύμφωνα με το π.δ. 132/2017 (Α'160) του οργανισμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από το τμήμα Ανάπτυξης και Ανάλυσης Πολιτικών Ορυκτών Πρώτων Υλών (ΟΠΥ) της Δ/νσης Ανάπτυξης και Πολιτικής (ΔΑΠ) της Γενικής Δ/νσης ΟΠΥ, υποβάλλεται στον Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας για την προβολή και την προώθηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων των μονάδων ΟΠΥ και τον καθορισμό της πολιτικής αξιοποίησης των ΟΠΥ της χώρας και απευθύνεται σε κάθε πολίτη που επιθυμεί να ενημερωθεί για τον τομέα αυτό.

Η έκθεση περιλαμβάνει:

α. στοιχεία παραγωγής, απασχόλησης και λοιπά οικονομικά στοιχεία, όπως αυτά προκύπτουν από τα δελτία δραστηριότητας. Η επεξεργασία των στοιχείων και η έκδοση των συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων πραγματοπιήθηκε μέσω της γεωχωρικής - ψηφιακής βάσης δεδομένων της Γενικής Δ/νσης ΟΠΥ (www.latomet.gr), την εποπτεία της οποίας έχει η ΔΑΠ με τη συνεργασία των τμημάτων Ανάπτυξης και Ανάλυσης Πολιτικών ΟΠΥ και Τεκμηρίωσης - Παρατηρητήριο Μεταλλευτικών και Λατομικών Δραστηριοτήτων.

β. στοιχεία δημόσιων εσόδων από τη μεταλλευτική και λατομική δραστηριότητα, όπως προκύπτουν από τις επιμέρους αναφορές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των λοιπών φορέων του Δημοσίου.

γ. στοιχεία σχετικά με την ασφάλεια και τα ατυχήματα που συνέβησαν, τους τακτικούς και έκτακτους ελέγχους που έχουν διεξαχθεί καθώς και τα χρηματικά πρόστιμα που επιβλήθηκαν, σύμφωνα με τα δεδομένα των τμημάτων Επιθεώρησης Μεταλλείων της Ειδικής Γραμματείας του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

δ. στοιχεία δημόσιας ερευνητικής δραστηριότητας ΟΠΥ από την Εθνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών.

Η σύνταξη της παρούσας έκθεσης έγινε από:

Μιράντα Λάμπου (τμήμα Ανάπτυξης & Ανάλυσης Πολιτικών ΟΠΥ, ΔΑΠ),
lampou.m@prv.ypeka.gr

Με τη συνδρομή των:

Κυριακή Κονταράτου (τμήμα Τεκμηρίωσης - Παρατηρητήριο Μεταλλευτικών και Λατομικών Δραστηριοτήτων, ΔΑΠ), Ευαγγελία Νιάκα, (τμήμα Ανάπτυξης & Ανάλυσης Πολιτικών ΟΠΥ, ΔΑΠ), Γεώργιο Τσιφουτιδή και Ευφροσύνη Σταύρακα (τμήμα Γεωθερμίας, ΔΑΠ), Ευφροσύνη Βαρβιτσώτη (ΔΑΠ).

Ευχαριστούμε το προσωπικό των Δ/νσεων Τεχνικού Ελέγχου των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, της Δ/νσης Μεταλλευτικών και Βιομηχανικών Ορυκτών και των τμημάτων Επιθεώρησης Μεταλλείων Βορείου και Νοτίου Ελλάδας του ΥΠΕΝ, της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών, του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας, των Δήμων και Περιφερειών της χώρας, για την παροχή στοιχείων.

Αθήνα, Μάϊος 2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	Στοιχεία Δελτίων Δραστηριότητας-Δελτίων Απραξίας	4
1.1	Ανάλυση Δελτίων Δραστηριότητας – Δελτίων Απραξίας.....	4
1.2	Παραγωγή-Εξαγωγές Ορυκτών Πρώτων Υλών-2020.....	11
1.3	Έκδοση νέων πράξεων αδειοδότησης.....	16
2.	Επισκόπηση παραγωγικής δραστηριότητας	18
2.1	Διακύμανση αξίας μετάλλων/μεταλλευμάτων	20
2.2	Ενεργειακά Ορυκτά	21
2.2.1	Λιγνίτης.....	21
2.2.2	Γεωθερμία	22
2.3	Βιομηχανικά Ορυκτά	24
2.4	Μάρμαρα	25
2.5	Αδρανή Υλικά.....	26
3.	Απασχόληση-Επιθεώρηση	28
3.1	Στοιχεία Απασχόλησης.....	28
3.2	Στοιχεία Επιθεώρησης Λατομικών και Μεταλλευτικών Χώρων	29
3.3	Στοιχεία Ατυχημάτων	29
4.	Περιβάλλον.....	32
5.	Επισκόπηση Οικονομικών Στοιχείων	33
6.	Στοιχεία Έρευνας Ορυκτών Πρώτων Υλών.....	37
7.	Ανακοινώσεις	43
7.1	Νομοθετικό πλαίσιο για την Εξορυκτική Δραστηριότητα	43
7.2	Ευρωπαϊκή Δράση για τις ΟΠΥ, 2020	43
7.3	Ανοικτά Δεδομένα ΟΠΥ, 2020.....	43

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Στοιχεία Δελτίων Δραστηριότητας-Δελτίων Απραξίας

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 118 του ν.δ/τος 210/1973, ο εκμεταλλευτής μεταλλείου υποχρεούται να υποβάλλει για κάθε ημερολογιακό έτος και μέχρι την 30η Ιουνίου του επόμενου έτους, το δελτίο δραστηριότητας ή στην περίπτωση μη εκμετάλλευσης ή μη διενέργειας μεταλλευτικών ερευνών, τη δήλωση απραξίας.

Κατά αναλογία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ.2 του άρθρου 58 του ν.4512/2018, ο εκμεταλλευτής λατομείου υποχρεούται να υποβάλλει για κάθε ημερολογιακό έτος και μέχρι την 30η Απριλίου του επόμενου έτους, δελτίο δραστηριότητας ή απραξίας.

Στο δελτίο δραστηριότητας περιλαμβάνονται πληροφορίες οικονομικής, ερευνητικής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής σημασίας, τα νομιμοποιητικά στοιχεία λειτουργίας του μεταλλείου/λατομείου (μισθώσεις, εγκρίσεις κλπ). Συγκεκριμένα, περιλαμβάνονται στοιχεία για το απασχολούμενο προσωπικό, την ασφάλεια και τα ατυχήματα, τις καταναλώσεις φυσικών πόρων, πετρελαιοειδών, εκρηκτικών και ενέργειας, την παραγωγή, επεξεργασία και διακίνηση των προϊόντων, τις επενδύσεις σε έρευνα και μηχανολογικό εξοπλισμό κλπ.

1.1 Ανάλυση Δελτίων Δραστηριότητας – Δελτίων Απραξίας

Για το έτος 2020 οι εξορυκτικές επιχειρήσεις υπέβαλλαν συνολικά 999 δελτία όπου στα 528 δηλώνεται δραστηριότητα (Δελτία Δραστηριότητας - Δ.Δ.) ενώ στα 471 δηλώνεται απραξία (Δηλώσεις Απραξίας - Δ.Α.). Η αριθμητική και ποσοστιαία κατανομή των δελτίων κατά εξορυσσόμενο ορυκτό παρουσιάζεται στον Πίν. 1 και αποτυπώνεται στο Σχ. 1. Στο σύνολο της εγχώριας εκμετάλλευσης ΟΠΥ οι επιχειρήσεις μαρμάρων και σχιστολιθικών πλακών καλύπτουν ~50% της δραστηριότητας ενώ οι μεταλλευτικές επιχειρήσεις παρουσιάζουν 71,5% αδράνεια των μεταλλευτικών τους χώρων.

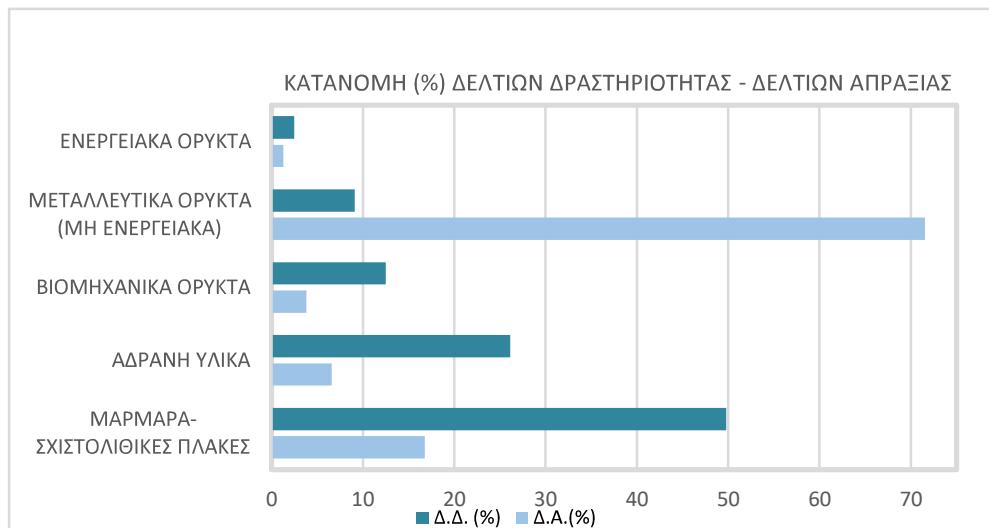
Πίνακας 1: Κατανομή δελτίων δραστηριότητας (Δ.Δ.) και δελτίων απραξίας (Δ.Α.) των επιχειρήσεων εξόρυξης ΟΠΥ, ανά κατηγορία ορυκτού, 2020

	ΔΔ	%	ΔΑ	%
ΜΑΡΜΑΡΑ-ΣΧΙΣΤΟΛΙΘΙΚΕΣ ΠΛΑΚΕΣ	263	49.8	79	16.8
ΑΔΡΑΝΗ ΥΛΙΚΑ	138	26.1	31	6.6
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ	66	12.5	18	3.8
ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ (ΜΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ)	48	9.1	337	71.5
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΟΡΥΚΤΑ	13	2.5	6	1.3
ΣΥΝΟΛΟ	528	100	471	100

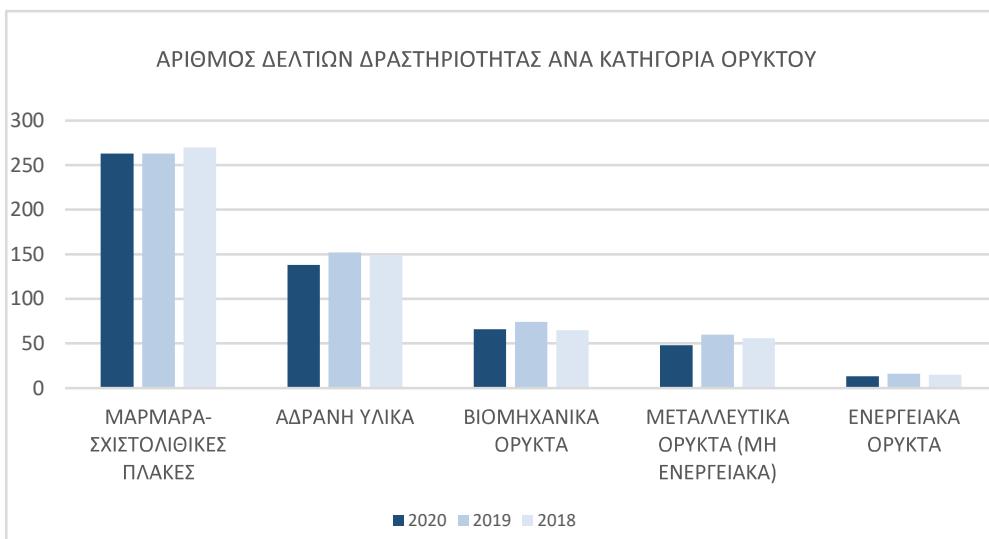
Στα Σχ. 2-3 παρουσιάζονται συγκριτικά διαγράμματα του αριθμού των κατατεθειμένων Δ.Δ. κατά ορυκτό και κατά έτος και εμφαίνονται οι διακυμάνσεις της παραγωγής ορυκτών στη διάρκεια της τελευταίας 3ετίας. Με τη θεώρηση ότι ο αριθμός των Δ.Δ. αποτελεί δείκτη των

ενεργών παραγωγικών μονάδων και για το έτος αναφοράς που χαρακτηρίζεται από την εμφάνιση και εξέλιξη της πανδημίας από τη νόσο covid-19 σε παγκόσμια κλίμακα σημειώνεται:

- Η διατήρηση των ενεργών μονάδων μαρμάρου και η μικρή αύξηση του πλήθους των παραγωγικών μονάδων σχιστολιθικών πλακών αποδεικνύουν την ανθεκτικότητα του εν λόγω κλάδου στη διαχείριση της κρίσης λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας
- Η μείωση του αριθμού των παραγωγικών μονάδων ΟΠΥ στις κατηγορίες των αδρανών υλικών, βιομηχανικών ορυκτών και μεταλλευτικών ενεργειακών ορυκτών λόγω και της εφαρμογής του προγράμματος απολιγνιτοποίησης

Σχήμα 1: Κατανομή Δελτίων Δραστηριότητας- Δελτίων Απραξίας ανά κατηγορία ορυκτού, 2020

Σχήμα 2: Αριθμός Δελτίων Δραστηριότητας ανά κατηγορία ορυκτού για τα έτη 2018-2020

Στον Πίν. 2 παρουσιάζεται η κατανομή των Δ.Δ. και Δ.Α. κατά κατηγορία ορυκτού και κατά Αποκεντρωμένη Διοίκηση.

Πίνακας 2: Κατανομή Δελτίων Δραστηριότητας (Δ.Δ.) και Δελτίων Απραξίας (Δ.Α.) κατά κατηγορία ορυκτού, 2020

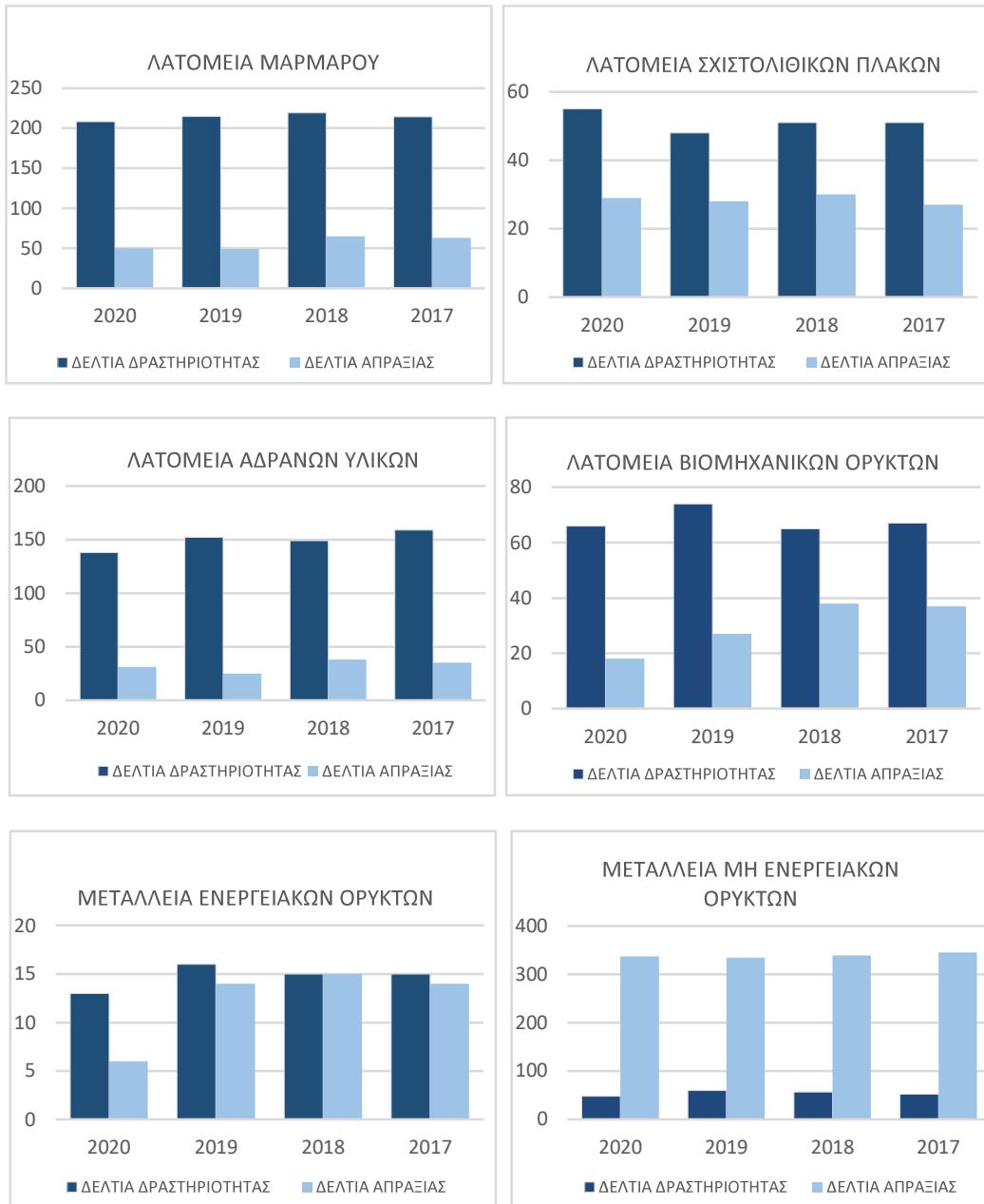
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ		ΑΙΓΑΙΟΥ	ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΣ-ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ & ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	ΗΠΕΙΡΟΥ-ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ-ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΚΡΗΤΗΣ	ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΑΡΜΑΡΑ	Δ Δ	9	4	11	13	19	3	149	208
	Δ Α	3	-	3	6	6	3	29	50
ΑΔΡΑΝΗ ΥΛΙΚΑ	Δ Δ	12	6	35	15	36	11	23	138
	Δ Α	3	1	2	1	10	4	10	31
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ	Δ Δ	21		9	7	11	4	14	66
	Δ Α	3		1	3	5	1	5	18
ΣΧΙΣΤΟΛΙΘΙΚΕΣ ΠΛΑΚΕΣ	Δ Δ	8	-	7	11	13	2	14	55
	Δ Α	2	1	5	4	6	1	10	29
ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ (ΜΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ)	Δ Δ	-	1	-	4	30	-	13	48
	Δ Α	2	33	1	21	252	-	28	337
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΟΡΥΚΤΑ	Δ Δ	-	-	5	8	-	-	-	13
	Δ Α	-	-	2	2	-	-	2	6

Από τον Πίν. 2 προκύπτει κυρίως ότι:

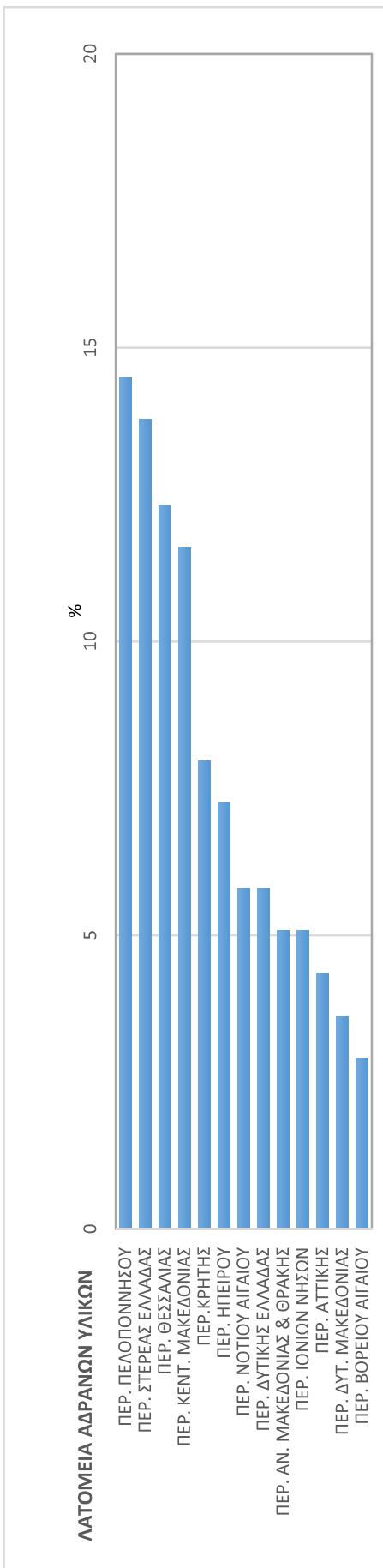
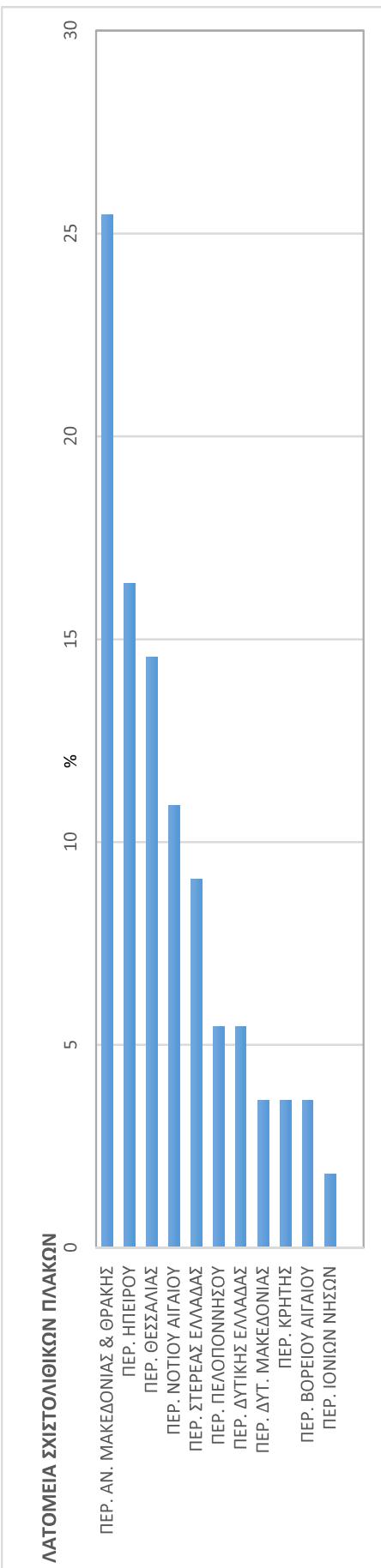
- Η Αττική, ως περιοχή αυξημένων αναγκών δομικών πρώτων υλών λόγω συγκέντρωσης του μεγαλύτερου ποσοστού μόνιμου πληθυσμού, παρουσιάζει τον μικρότερο αριθμό Δ.Δ. και συνεπώς επιχειρήσεων παραγωγής λατομικών ορυκτών αλλά και την μικρότερη παραγωγή αδρανών υλικών όπως εμφαίνεται στο Σχ.13 συγκριτικά με τις υπόλοιπες περιοχές στην επικράτεια. Σημειώνεται ότι η επάρκεια αδρανών υλικών αποτελεί κρίσιμη παράμετρο στην ανάπτυξη του οικοδομικού και κατασκευαστικού κλάδου.
- Ο αριθμός των Δ.Α., ως δείκτης καταγραφής του ικανού αλλά μη παραγωγικού, κατά την περίοδο αναφοράς, δυναμικού των ΟΠΥ, που αναφέρεται στην κατηγορία των μεταλλευτικών ορυκτών παραμένει ιδιαίτερα αυξημένος συγκριτικά με τον αριθμό των Δ.Δ. της ιδίας κατηγορίας αποδεικνύοντας το σημαντικό αποθεματικό μεταλλευμάτων που όμως παραμένει διαχρονικά σε στασιμότητα και συνεπώς δεν συνδράμει στην εθνική οικονομία.

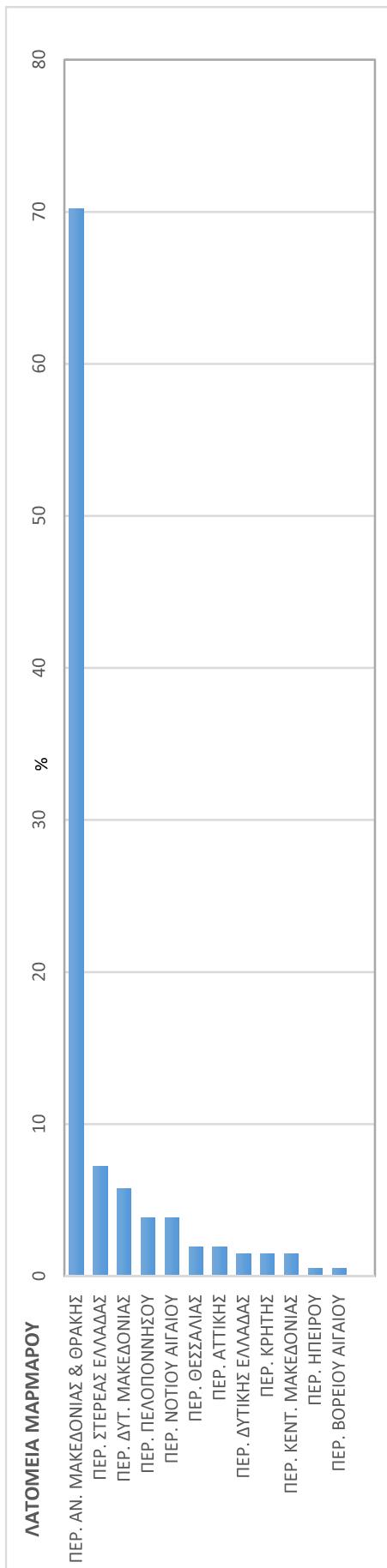
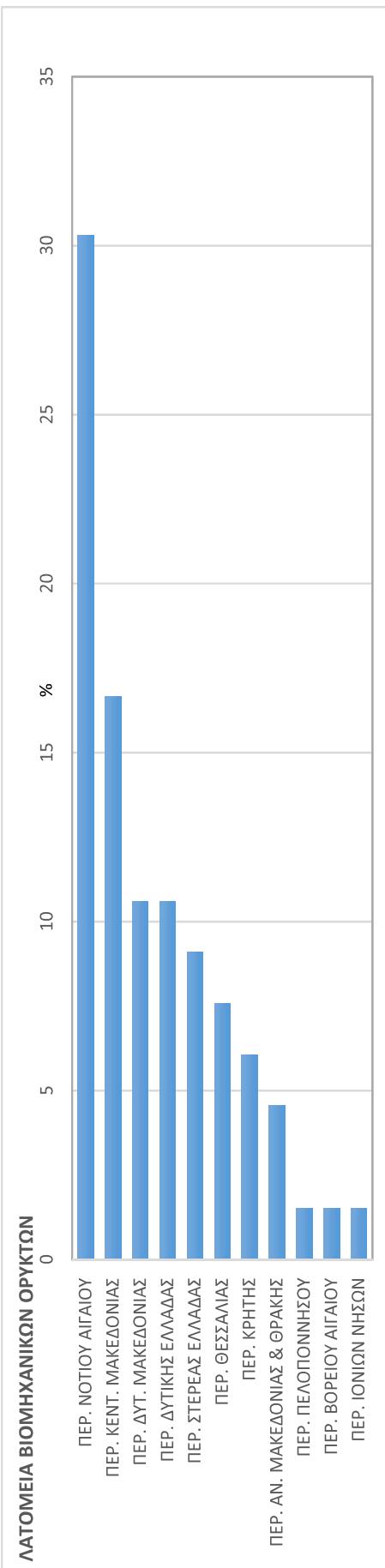
Στο Σχ. 4 παρουσιάζεται η γεωγραφική κατανομή της επιχειρηματικής δραστηριότητας βάσει των κατατεθειμένων Δ.Δ. κατά Περιφέρεια. Το επίκεντρο εξόρυξης μαρμάρου διατηρείται στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης ενώ ο αριθμός των λατομείων βιομηχανικών ορυκτών υπερέχει στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας συγκεντρώνεται η πλειοψηφία των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης μεταλλευτικών-μη

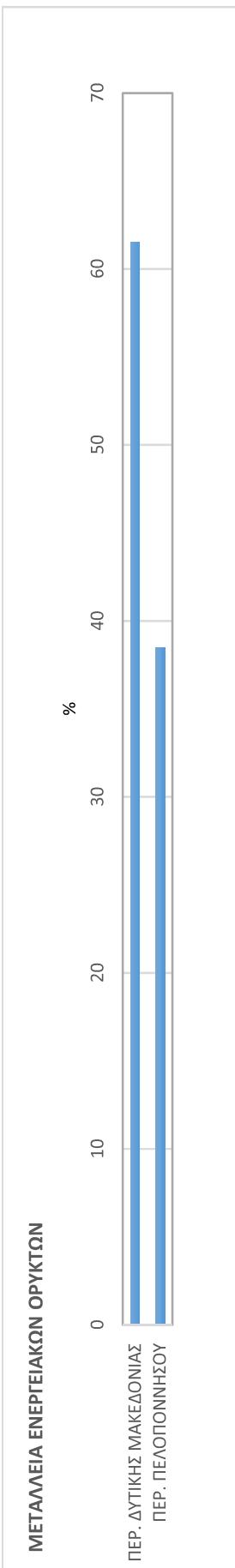
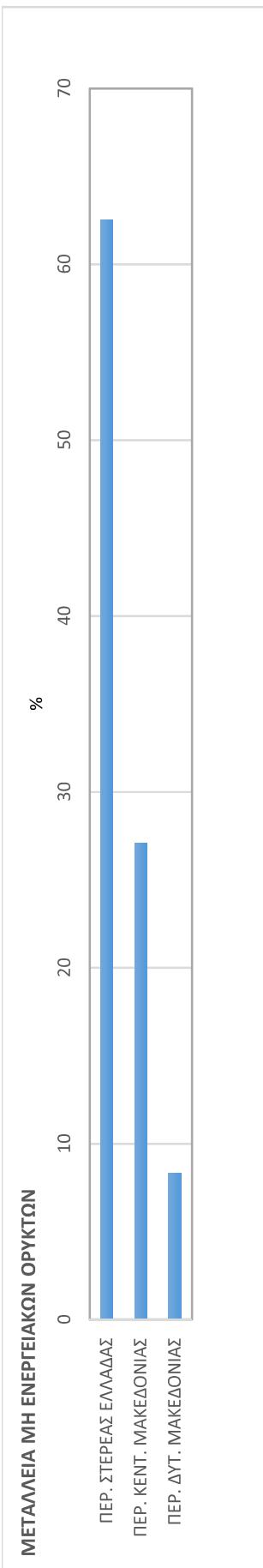
ενεργειακών-ορυκτών ενώ η Περιφέρεια Πελοποννήσου περιλαμβάνει τον μεγαλύτερο αριθμό μονάδων πρωτογενούς παραγωγής αδρανών υλικών. Διαχρονικά, εντός των ορίων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας εντάσσεται ο κύριος όγκος εκμεταλλεύσεων ενεργειακών ορυκτών (ορυχεία λιγνίτη).

Σχήμα 3: Αριθμός Δελτίων Δραστηριότητας/ Απραξίας ανά κατηγορία ορυκτού για τα έτη 2017-2020

Σχήμα 4: Κατανομή (%) Δελτίου Δραστηριότητας ανά κατηγορία ορυκτού κατά περιφέρεια, 2020

1.2 Παραγωγή-Εξαγωγές Ορυκτών Πρώτων Υλών-2020

Στον Πίν. 3 παρουσιάζεται η ετήσια παραγωγή Ορυκτών Πρώτων Υλών (ΟΠΥ) όπως προκύπτει από τα στοιχεία των δελτίων δραστηριότητας των μεταλλευτικών και λατομικών επιχειρήσεων. Για λόγους πληροτήτας, στον Πίν.3 έχουν συμπεριληφθεί προϊόντα εμπλουτισμού και μηχανικής και μεταλλουργικής επεξεργασίας των πρωτογενών πρώτων υλών καθώς και στοιχεία παραγωγής υδρογονανθράκων. Η διακύμανση της παραγωγής ΟΠΥ και των σχετικών προϊόντων την τελευταία 5ετία παρουσιάζεται στον Πίν. 4.

Το έτος αναφοράς χαρακτηρίζεται αφενός από τις απρόβλεπτες επιπτώσεις της πανδημίας covid-19 και αφετέρου της εφαρμογής των προγραμμάτων απολιγνιτοποίησης και ειδικής διαχείρισης, με στόχο την ιδιωτικοποίηση, της εξορυκτικής/μεταλλουργικής εταιρείας Γ.Μ.Μ.Α.Ε. ΛΑΡΚΟ. Συγκριτικά με το 2019 η εγχώρια παραγωγή λιγνίτη και λατερίτη εμφανίζεται μειωμένη κατά -50% και -46% αντίστοιχα.

Πίνακας 3: Στοιχεία παραγωγής και εξαγωγών Ο.Π.Υ., 2020 [1]

Μεταλλευτικά Ορυκτά (μη Ενεργειακά)	Παραγωγή	Εξαγωγές
Βωξίτης	1 428 639	
Αλουμίνια Ενοδρη	826 500	
Αλουμίνια Άνυδρη	672 527	
Αλουμίνιο	189 036	
Λευκόλιθος Ωμός	335 943	3 906
Διπυρος Μαγνησία	34 327	15 972
Καυστική Μαγνησία	96 640	65 078
Πυριμαχες Μάζες	44 207	41 210
Μεικτά θειούχα	627 766	
Αρσενοπυρίτης	110 621	118 640
Γαληνίτης	30 552	30 589
Σφαλερίτης	55 698	58 836
Νικελιούχα σιδηρομεταλλεύματα	1 030 434	
Fe-Ni	29 263	
Νικέλιο (σε κράμα)	5 774	
Χουντίτης - Υδρομαγνησίτης	18 980	5 238
Χρωμίτης	1 651	
Συμπύκνωμα Χρωμίτη	80	
CO ₂ (g)	9 255	
CO ₂ (l)	8 791	
CO ₂ (s)	22	
Ενεργειακά Ορυκτά		
Λιγνίτης	13 866 637	1 792
Γεωθερμία (MW _{th})	256	
Αργό Πετρέλαιο [2] (bbls)	657 731	
Φυσικό Αέριο [2] (Nm ³)	6 480 078	
	Παραγωγή	Εξαγωγές

[1] metric tons, εκτός και αν ορίζεται διαφορετικά

[2] Πηγή: Δ/νση Υδρογονανθράκων, ΥΠΕΝ

Βιομηχανικά ορυκτά

Άργιλος Τσιμεντοβιομηχανίας ακατέργαστη	1 107 120	
Άργιλος Κεραμοποιίας ακατέργαστη	969 857	
Οπτόπλινθοι	295 291	
Κεραμίδια	125 866	
Λουτές Άργιλοι ακατέργαστες	13 950	
Άμφραφο ανθρακικό ασβέστιο	160 196	
Γύψος	622 834	
Χαλαζίας	45 625	
Ζεόλιθος	739	
Κερατόλιθος	125 414	
Κισσηρις (ελαφρόπετρα)	923 927	
Μπετονίτης ακατέργαστος	979 329	
Μπετονίτης κατεργασμένος	10 756	
Περλίτης ακατέργαστος	821 233	
Περλίτης κατεργασμένος	97 396	
Ποζολάνη	72 443	
Σχιστόλιθος	77 365	
Ψαμμίτης	2 156	
Ολιβινίτης/Ολιβίνης	7 825	
Αμφιβολίτης	38 673	
 		
Μάρμαρα, Σχιστολιθικές Πλάκες	Παραγωγή	Εξαγωγές
Μορφωμένα Ογκομάρμαρα (m³)	240 041	101 242
Ξοφάρια	348 920	26 978
Λατόπες	471 690	10 080
Σχιστολιθικές Πλάκες (m³)	113 915	48 260
Μαρμαροψηφίδα [3]	60 891	
Μαρμαρόσκονη [3]	39	
Πούδρα	548	
Πλακίδια	14 721	
Πλάκες 1 cm	21 139	
Πλάκες 2 cm	128 457	
Πλάκες 3 cm	3 505	
Πλάκες > 3 cm	374	
 		
Αδρανή υλικά	Παραγωγή	
Αδρανή	40 861 290	
Ασβέστης	48 000	
Έτοιμο Μπετόν	123 174	
Ασφαλτόμιγμα	202 664	
Μαρμαροψηφίδα-Μαρμαροσκόνη	8 578	
Υλικά Ειδικών Χρήσεων	703 088	

[3] Περιλαμβάνεται οι εξαγώγιμο προϊόν στα Δελτία Δραστηριότητας Μαρμάρου

Πίνακας 4: Συγκεντρωτικά στοιχεία παραγωγής Ο.Π.Υ. 5ετίας^[4]

	2016	2017	2018	2019	2020
Μεταλλικά Όρυκτά					
Βαξίτης	1 847 700	1 927 145	1 559 359	1 379 123	1 428 639
Αλουμίνια (ένδρη)	820 800	821 000	827 000	820 100	826 500
Αλορίμινα (άνοδηρη)	693 460	695 400	648 436	664 728	672 527
Αλορίνιο, πρωτόχρονο (παραγωγή λυστρίου)	181 680	181 700	187 465	186 903	189 036
CO ₂ (g)	10 150	11 520	9 849	9 413	9 255
CO ₂ (l/a)		10 640	9 353	8 857	8 791
Λευκόλιθος/Μαγνησίτης	397 940	442 680	425 882	358 841	335 943
Δίπυρος Μαγνησία	20 840	21 860	22 784	24 441	34 327
Καυοπική Μαγνησία	89 780	119 400	112 114	83 841	96 640
Πηριφακες μάζες	42 090	47 380	60 487	51 422	44 207
Μεικτά θειούχα μεταλλεύματα (ξηροί τον.)	184 970	291 980	396 000	405 010	627 766
Θειούχος Μόλυβδος, PbS (ορυφτικών φραγ. ξηροί τον.)	14 280	15 530	24 592	22 676	30 552
Θειούχος Ψευδάργυρος, ZnS (ορυφτικών φραγ. ξηροί τον.)	34 110	33 220	43 821	44 241	55 698
Χρυσοφόρος Αρσενοπορίτης, FeS ₂ (ορυφτικών φραγ. ξηροί τον.)		37 300	91 340	75 167	110 621
Σιδηρονικελαιούχο μεταλλεύμα - Λατερίτης	2 448 070	2 343 260	2 220 211	1 915 514	1 030 434
Κρόμια αιθηρονικελίου, FeNi	87 880	86 140	82 615	60 187	29 263
Περιγόχευτο Ni από κρόμια FeNi	17 070	16 780	15 720	11 604	5 774
Σκουριά Ηλεκτροκαρπίνων	1 907 160	2 076 100	1 989 340	NA	NA
Σμήριδα	7 150	5 520	NA	7 150	7 150
Χουντίτης/Υδρομαγνησίτης	23 220	13 500	12 600	17 600	18 980
Χροφίτης	-	-	34 690	25 171	1 651

[4] metric tons εκάστη και αν ορίζεται διεθνεστικά

	2016	2017	2018	2019	2020
Ενεργειακά Ορυκτά					
Λιγνίτης	32 674 790	37 802 600	36 574 360	27 383 575	13 866 637
Αργό Πετρέλαιο (bbls)	1 271 890	1 023 100	1 479 367	1 208 978	657 731
Φυσικό Αέριο (Nm ³)	8 555 700	8 249 250	11 530 610	8 901 799	6 480 078
Βιομηχανικά Ορυκτά					
Άμφιβολίτης (πρωτογενές ορυκτό)	36 060	37 760	49 463	53 997	38 673
Αργυροπετρικά τοπευτιοθημανίας	1 371 710	1 435 780	1 266 891	1 196 660	1 107 120
Απταπολύτης (κατηγορία λουτών Αργιλίου)	44 720	54 280	53 400	10 160	13 950
Άργιλοι Κεφαλοποίες	231 850	640 870	776 261	914 074	969 857
Ανθρακικό Ασβέστιο	202 530	129 610	140 101	158 485	160 196
Γύψος	777 990	547 140	827 300	589 012	622 834
Χαλαζιακά ορυκτά	141 550	23 418	160 220	139 571	45 625
Ζεδόθιος	110	2 454	873	537	739
Κερατολιθος	70 922		78 669	107 247	125 414
Κίσσορης (ελαφρότερα)	658 880	971 160	842 355	701 143	923 927
Μιεγνονίτης (πρωτογενές ορυκτό)	883 220	1 087 800	1 365 374	1 393 958	979 329
Ολιβινίτης (πρωτογενές ορυκτό)	24 890	22 250	29 071	21 205	7 825
Ποζόλανη	111 7010	17 400	46 080	62 633	72 443
Περλίτης (πρωτογενές ορυκτό)	921 410	932 950	790 412	718 077	821 233
Σχιστόλιθος	46 570	49 232	62 200	145 384	77 365
Φλόβης				1 503	2 640
Ψαριάτης	44 197	3 474	789	2 156	

	2016	2017	2018	2019	2020
Μάρμαρα και Σχιστολιθικές Πλάκες					
Μάρμαρα σε δγκούς (m ³)	212 990	277 360	279 853	345 342	240 041
Ξοφάρια	344 830	368 120	305 752	300 097	348 920
Σχιστολιθικές πλάκες (m ³)	59 050	59 850	49 354	32 197	113 915
Αδρανή Υλικά					
Αδρανή Ασβεστολιθικά	42 051 690	38 339 770	34 439 069	36 998 272	40 861 290
Μαρμάροκονη - Μαρμαροπορφίδα	10 330	43 360	45 912	28 544	8 578

1.3 Έκδοση νέων πράξεων αδειοδότησης

Στον Πίν.5^[5] παρουσιάζεται ο αριθμός των διοικητικών πράξεων που εκδόθηκαν κατά τη διάρκεια του 2020 και αφορούν νέες αδειοδοτήσεις διενέργειας ερευνητικών εργασιών σε δημόσιες εκτάσεις, εκμίσθωσης δημόσιων λατομικών χώρων καθώς και αιτήματα άδειας μεταλλευτικών ερευνών. Η περιοχή της Αποκ. Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης εμφανίζει την μεγαλύτερη επενδυτική κινητικότητα στον τομέα της έρευνας και εκμετάλλευσης νέων λατομείων μαρμάρου και βιομηχανικών ορυκτών. Στην Περιφέρεια Αττικής παρουσιάζεται έντονο ενδιαφέρον στην εγκατάσταση ενεργειακών συστημάτων ψυχηρού-θέρμανσης. Αξίζει να σημειωθεί ότι αναφορικά με τη ζήτηση αδρανών υλικών που διοχετεύονται στον κατασκευαστικό τομέα, εντός του έτους εκδόθηκε μία (1) απόφαση καθορισμού λατομικής περιοχής αδρανών υλικών για την κάλυψη των αναγκών της περιφερειακής ενότητας Κορινθίας.

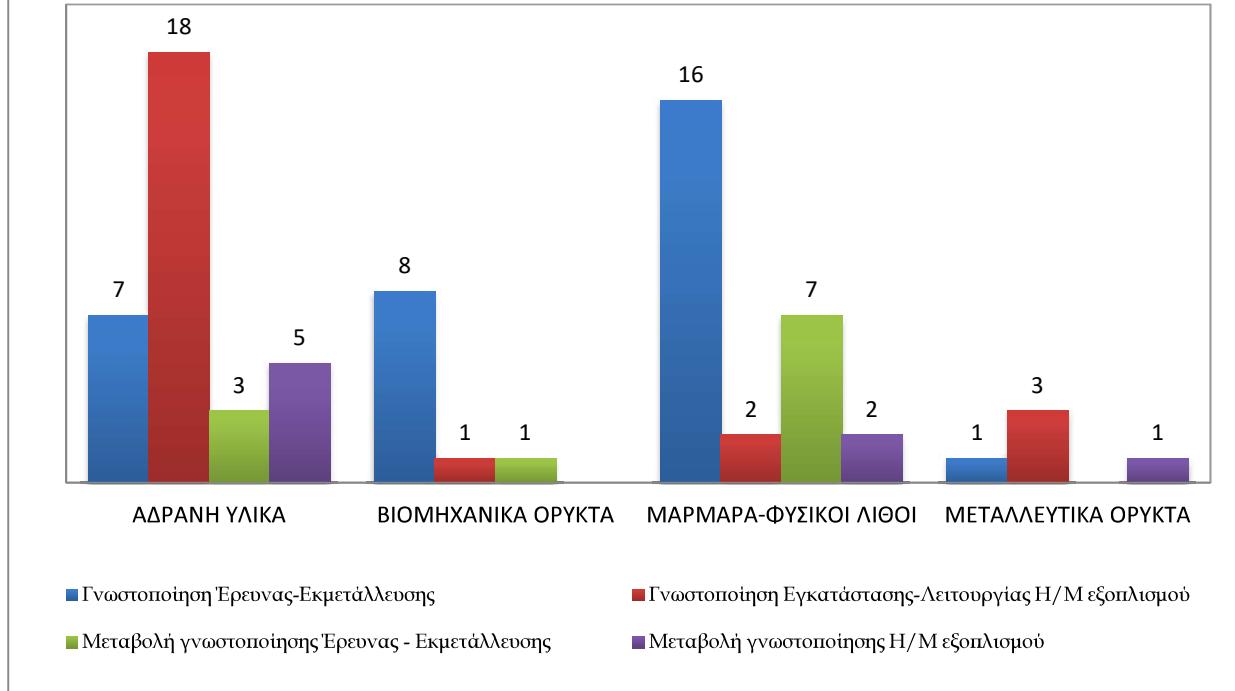
Πίνακας 5: Αριθμός αποφάσεων αδειοδότησης που εκδόθηκαν το έτος 2020 και αφορούν την έναρξη νέας δραστηριότητας

ΑΡΜΟΔΙΑ ΑΡΧΗ	ΑΠΟΚ.ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΝΕΩΝ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ & ΟΝΚΩΝ		ΑΠΟΚ.ΒΟΙΚ. ΗΠΕΙΡΟΥ-ΘΡΑΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ			ΑΠΟΚ.ΒΟΙΚ. ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΥΠΕΡΑΣΕΑΝΑΣ		ΑΠΟΚ.ΒΟΙΚ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΟΡΑΚΙΩΝ		ΠΛ.ΑΤΗΣ
	ΜΑΡΜΑΡΑ/ΦΥΣΙΚΟΙ ΛΙΘΟΙ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ	ΜΑΡΜΑΡΑ/ΦΥΣΙΚΟΙ ΛΙΘΟΙ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ	ΜΑΡΜΑΡΑ/ΦΥΣΙΚΟΙ ΛΙΘΟΙ	ΑΔΡΑΝΗ ΥΛΙΚΑ	ΜΑΡΜΑΡΑ/ΦΥΣΙΚΟΙ ΛΙΘΟΙ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ		
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΛΑΤΟΜΙΚΩΝ ΟΡΥΚΤΩΝ			1	1	2		50	5		
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΕΚΜΙΣΘΩΣΗΣ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΚΜΙΣΘΩΣΗΣ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ ΚΑΤΟΠΙΝ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ	1	1	1	1	1	1	15			1
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΔΕΙΑΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ-ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΨΥΧΗΣ-ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ										21

Ο αριθμός των υποβαλλόμενων νέων πράξεων γνωστοποίησης που υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω της πλατφόρμας www.notifybusiness.gov.gr για τη διεξαγωγή έρευνας ή/και εκμετάλλευσης λατομικών ορυκτών εντός ιδιωτικών ή διαφιλονικούμενων εκτάσεων (κατά την έννοια των διατάξεων του άρθ. 62 του ν. 998/1979) καθώς και των πράξεων για την εγκατάσταση και λειτουργία ηλεκτρομηχανολογικού (Η/Μ) εξοπλισμού εντός λατομικών και μεταλλευτικών χώρων, όπως έχουν ταξινομηθεί κατά κατηγορία ορυκτού για το έτος 2020, παρουσιάζεται στο Σχ. 5.

[5] Ο Πίνακας 5 δεν περιλαμβάνει στοιχεία των Περιφερειών: Ανατ. Μακεδονίας & Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου, Νοτίου Αιγαίου, Κρήτης

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΟΠΥ

Σχήμα 5: Αριθμός των πράξεων Γνωστοποίησης Έρευνας-Εκμετάλλευσης λατομικών ορυκτών και Γνωστοποίησης Εγκατάστασης-Λειτουργίας Ηλεκτρομηχανολογικού Εξοπλισμού εντός λατομικών και μεταλλευτικών χώρων και των σχετικών πράξεων μεταβολής που υποβλήθηκαν το έτος 2020

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Επισκόπηση παραγωγικής δραστηριότητας

Το έτος 2020 χαρακτηρίζεται από την εμφάνιση της πανδημίας λόγω της νόσου covid-19 και για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, της συναρτώμενης πρωτοφανούς παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης και επενδυτικής αβεβαιότητας. Ωστόσο η πανδημία ανέδειξε την ανθεκτικότητα της εξορυκτικής δραστηριότητας σε συνθήκες εμπορικής και επενδυτικής ακινησίας αλλά και τον σημαντικό ρόλου των εξορυκτικών επιχειρήσεων στη διάθεση πρώτων υλών και συνεπώς στην υποστήριξη της κοινωνίας και της ευρύτερης οικονομίας.

Με έμφαση στην παράμετρο της ετήσιας παραγωγής ΟΠΥ και σύμφωνα με τα στοιχεία του Πίν. 3, κατά το έτος 2020 η παραγωγή μεταλλευμάτων (ενεργειακών και μη ενεργειακών), παρουσιάζει έντονες διακυμάνσεις. Συγκριτικά με τα στοιχεία του 2019, η εγχώρια παραγωγή λιγνίτη και λατερίτη εμφανίζεται μειωμένη κατά -50% και -46% αντίστοιχα, ενώ πτώση -30% παρουσιάζει η παραγωγή μπεντονίτη και ογκομαρμάρων. Οι παραγωγές μεικτών θειούχων μεταλλευμάτων και αδρανών υλικών παρουσιάζονται αυξημένες κατά +55% και +10% αντίστοιχα. Η εξόρυξη βωξίτη και η παραγωγή των συναφών προϊόντων αλουμίνιας και αλουμινίου εμφανίζει σχετική αύξηση.

Η παραγωγική θέση της χώρας εντός και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά το έτος 2019 διατηρείται πρωτοπόρα στην κατηγορία των βιομηχανικών ορυκτών Περλίτη και Μπεντονίτη και στα μεταλλεύματα των Βωξίτη, Μαγνησίτη και Νικελίου, όπως εμφαίνεται και στον ακόλουθο Πίν. 6.

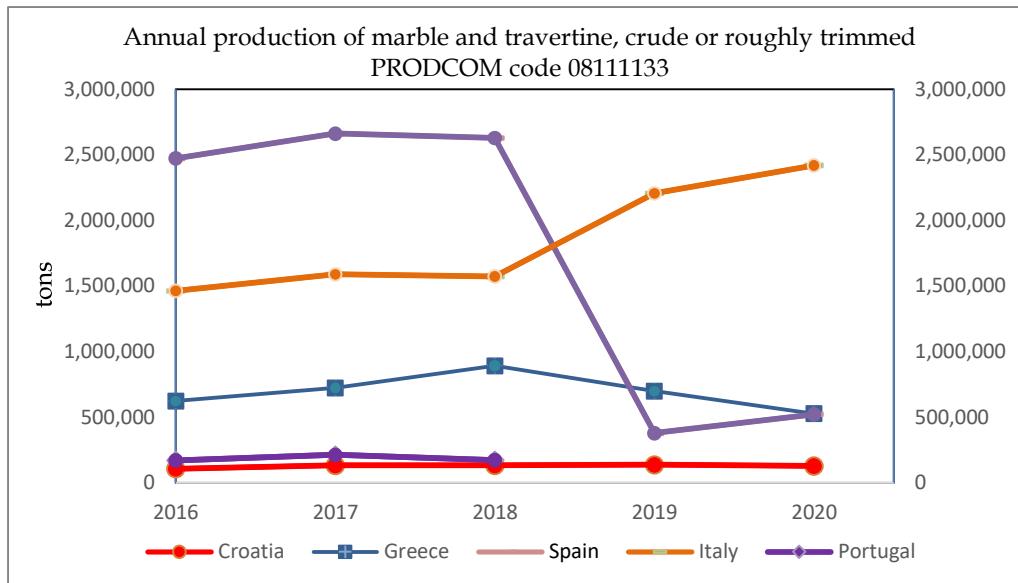
Πίνακας 6: Ταξινόμηση της Ελλάδας σύμφωνα με την παραγωγική ικανότητα των μονάδων Ο.Π.Υ. για τα έτη 2018-2019 [6]

Ο.Π.Υ. // ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΕΝΤΟΣ Ε.Ε.	ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗ
2019 (2018)		
Περλίτης	1(1)	2(2)
Μπεντονίτης	1(1)	5(4)
Βωξίτης	1(1)	15(15)
Ni	2(2)	17(16)
Μαγνησίτης	4(4)	9(8)
Λιγνίτης	5(4)	11(10)
Al	5(5)	28(29)

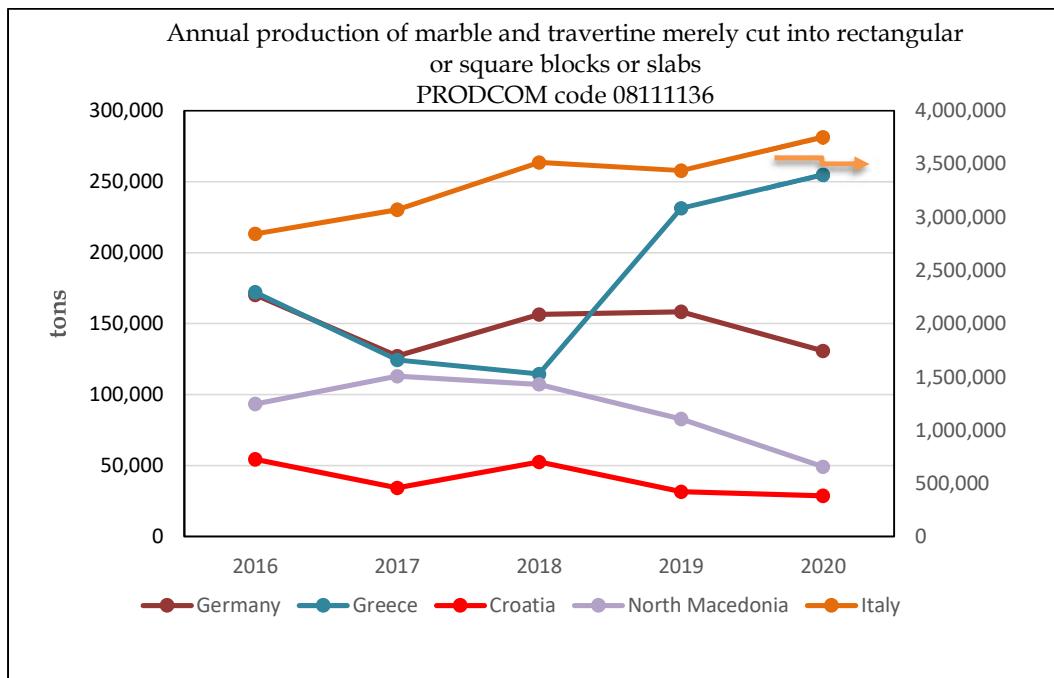
Η ιδιαίτερη ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων μαρμάρου (ογκομαρμάρων, πλακών μαρμάρου) και η έντονη εξωστρέφεια των επιχειρήσεων κατατάσσουν την εγχώρια παραγωγή σε υψηλές θέσεις και για το έτος 2020 των χωρών που

[6] C. Reichl, M. Schatz, Minerals Production, World Mining Data vol.36, Vienna 2021

ανταγωνίζονται την κορυφαία Ιταλία, όπως παρουσιάζεται στα Σχ. 6-7. Ενδιαφέρον για την ελληνική παραγωγή αποτελεί η σταδιακή άνοδος της ζήτησης επεξεργασμένων προϊόντων με ευρύτερες θετικές συνέπειες στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας αυτών και στην αύξηση της απασχόλησης, έναντι της απευθείας πώλησης ανεπεξέργαστων ογκομαρμάρων.

Σχήμα 6: Ετήσια παραγωγή προϊόντων μαρμάρου & τραβερτίνη σε ακατέργαστη μορφή εντός ΕΕ [7]

Σχήμα 7: Ετήσια παραγωγή προϊόντων μαρμάρου & τραβερτίνη σε κατεργασμένη μορφή, εντός ΕΕ [7]

2.1 Διακύμανση αξίας μετάλλων/μεταλλευμάτων

Η εξέλιξη της πανδημίας επηρέασε ταυτόχρονα όλα τα μέρη της αξιακής αλυσίδας των ΟΠΥ τόσο στη ζήτηση και την προμήθεια πρώτων υλών όσο και στο δείκτη της απασχόλησης. Οι μακροοικονομικές επιπτώσεις επέφεραν αρχικά μείωση της χρηματιστηριακής αξίας των μετάλλων ελληνικού ενδιαφέροντος (Ni, Al, Pb, Zn, Au, Ag, Cu), ως αποτέλεσμα της προσωρινής διακοπής των εμπορικών δραστηριοτήτων, της αναστολής λειτουργίας μεταλλείων σε Κίνα, ΗΠΑ και Αφρική και των βιομηχανικών μονάδων ισχυρής κατανάλωσης πρώτων υλών. Εντούτοις βαθμιαία οι χρηματιστηριακές τιμές παρουσίασαν άνοδο όπως αποτυπώνεται στα διαγράμματα^[8] του Σχ.8 που αποδεικνύει την σταδιακή αύξηση του ρυθμού ζήτησης/προσφοράς πρώτων υλών για τις ανάγκες της χημικής/φαρμακευτικής βιομηχανίας και της δόμησης και συνεπώς της ανθεκτικότητας και ταχείας ανάκαμψης του κλάδου των μεταλλευμάτων στην πρωτοφανή εξέλιξη που επέφερε η πανδημία. Αξίζει να επισημανθούν τα ακόλουθα σημεία που επηρέασαν τόσο τον εγχώριο όσο και διεθνή κλάδο των μη ενεργειακών μεταλλευμάτων:

- (i) Η μείωση της παραγωγής μεταλλευμάτων Ni στις χώρες της Αφρικής (~ -33.3%), της Ασίας (~ -12.3%) και της Ευρώπης (~ -0.2%) κατά το τρέχον έτος συγκριτικά με το έτος 2019 [9]
- (ii) Η μείωση της παγκόσμιας παραγωγής μαγνησίτη που επέφερε αθροιστικά η προσωρινή διακοπή λειτουργίας των επιφανειακών μεταλλείων στην Κίνα λόγω εφαρμογής αυστηρότερων περιβαλλοντικών κανονισμών, η ύπαρξη πλεονασματικών αποθεμάτων μαγνησίας και η διατήρηση χαμηλών τιμών πώλησης των σχετικών προϊόντων.
- (iii) Η σχετική σταθερότητα στην παγκόσμια παραγωγή βωξίτη με ήπια αύξηση ~+3.6% συγκριτικά με το έτος 2019 [10].
- (iv) Η προσωρινή αναστολή εκμετάλλευσης μαγνησίτη της εταιρείας TEPNA ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ AMETBE, κατά την περίοδο Απριλίου-Σεπτεμβρίου 2020, εν αναμονή της ομαλοποίησης της αγοράς [11]
- (v) Την 28η.02.2020 η εταιρεία Γ.Μ.Μ.Α.Ε. ΛΑΡΚΟ ετέθη σε καθεστώς ειδικής διαχείρισης, κατά τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν.4664/2020, ενώ την 20η.11.2020 δημοσιεύθηκε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος συμμετοχής σε δημόσιο πλειοδοτικό διαγωνισμό για την μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας.

[8] London Metal Exchange

[9] International Nickel Study Group, World Nickel Statistics, vol XXIX

[10]"Bauxite and Alumina 2021 Annual Publication", U.S. Geological Survey, January 2020. Retrieved 2 August 2021

[11] TEPNA ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ AMETBE, Επίσημα οικονομική έκθεση χρήσης 01.01-31.12.2020

Σχήμα 8: Χρηματιστηριακές τιμές μετάλλων (US \$/tonne, ounce), 2020^[8]

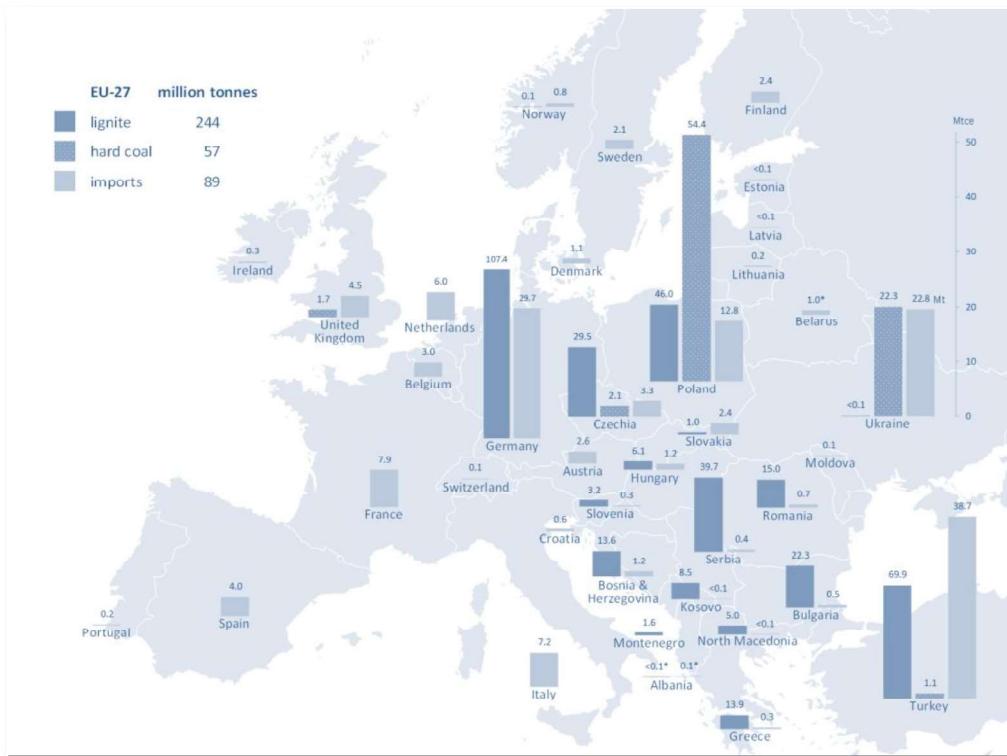
2.2 Ενεργειακά Ορυκτά

2.2.1 Λιγνίτης

Στο πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος απολιγνιτοποίησης της χώρας για την πλήρη απένταξη της καύσης λιγνίτη από το μείγμα ηλεκτροπαραγωγής μέχρι το έτος 2028, η συμμετοχή του εν λόγω μεταλλεύματος στο μείγμα πρωτογενών πηγών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σταδιακά υποχωρεί σε 12,4% το έτος 2020 (ρεύμα ορυκτών καυσίμων: 61,7%, ΑΠΕ: 38,1%)^[12] έναντι 21,7% (ρεύμα ορυκτών καυσίμων: 67,5%, ΑΠΕ: 32,5%) κατά το έτος 2019^[12]. Κατά συνέπεια της πτωτικής πορείας συμμετοχής στο ενεργειακό μείγμα, η εξόρυξη λιγνίτη, όπως προκύπτει και από τον πίνακα στοιχείων εξόρυξης πενταετίας (Πίν.3), παρουσιάζει περαιτέρω μείωση -50%, συγκριτικά με την παραγωγική απόδοση του προηγούμενου έτους.

Στο Σχ.9 παρουσιάζεται ο ευρωπαϊκός χάρτης παραγωγής ενεργειακών μεταλλευμάτων άνθρακα κατά το 2019 και στο συγκεντρωτικό Πίν.7 εμφαίνεται η παραγωγική πορεία κατά έτος.

[12] ΔΑΠΕΕΠ, Ενεργειακό Μείγμα 2019, 2020

Σχήμα 9: Στοιχεία παραγωγής/εισαγωγών Αιγαίνη-Λιθάνθρακα στην Ευρώπη, 2019 [13]

Πίνακας 7: Παραγωγή μεταλλευμάτων άνθρακα (Mtons) για τα έτη 2018-2019 [13]

(Mtons)	2018		2019	
	ΛΙΓΝΙΤΗΣ	ΛΙΘΑΝΘΡΑΚΑΣ	ΛΙΓΝΙΤΗΣ	ΛΙΘΑΝΘΡΑΚΑΣ
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	131.3	-	107.4	-
ΤΟΥΡΚΙΑ	85.8	1.2	69.9	1.1
ΠΟΛΩΝΙΑ	50.3	61.6	46	54.4
ΣΕΡΒΙΑ	38.9	-	39.7	-
ΤΣΕΧΙΑ	37.5	3.4	29.5	2.1
ΕΛΛΑΣ	27.3	-	13.9	-
ΟΥΚΡΑΝΙΑ	<0.1	25.5	<0.1	22.3

2.2.2 Γεωθερμία

Κατά το έτος 2020 η αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού της χώρας περιορίστηκε στην εκμετάλλευση πεδίων τοπικού ενδιαφέροντος (δηλ. ρευστών θερμοκρασιακού εύρους $30^{\circ}\text{C} < \text{T} < 90^{\circ}\text{C}$) που μισθώθηκαν από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας-Θράκης (ΑΔΜ-Θ). Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΑΔΜ-Θ, το 2020 διατηρούνται:

- στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη: 7 συμβάσεις παραγωγής και ένας διαγωνισμός για έρευνα (νέο κατακύρωση)
- στην Κεντρική Μακεδονία: 11 συμβάσεις παραγωγής, 2 συμβάσεις έρευνας και 1 σύμβαση ανενεργή

[13] Eurocoal, ετήσια έκθεση 2019, 2018

Η παραγόμενη θερμική ενέργεια διοχετεύεται σε μονάδες του πρωτογενούς τομέα (θερμοκήπια, ξηραντήρια) και σε κτιριακές-υδροθεραπευτικές εγκαταστάσεις όπως παρουσιάζεται στον Πίν. 8.

Κατά το έτος αναφοράς δεν σημειώθηκε πρόοδος στην εκτέλεση των συμβάσεων μίσθωσης δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης του γεωθερμικού δυναμικού εντός των μεταλλευτικών χώρων από την ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε. (Πίν.9). Οι συμβατικές υποχρεώσεις της εταιρείας για ολοκλήρωση της έρευνας και εγκατάστασης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής έλαβαν νέα 5ετή παράταση με νομοθετική παρέμβαση (άρθρο 103, ν.4685/2020) ενώ εγκρίθηκε από το ΥΠΕΝ η σύσταση εταιρείας ειδικού σκοπού με την επωνυμία «Γεωθερμικός Στόχος Δύο (II) Μονοπρόσωπη Α.Ε.».

Σημειώνεται ότι η Γεωθερμική Ενέργεια συμπεριλαμβάνεται στην εθνική στρατηγική για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) με προβλεπόμενο μερίδιο στην ηλεκτροπαραγωγή της τάξεως ~ 0,1GW σε όρους εγκατεστημένης ισχύος έως το 2030.

Έντονη κινητικότητα καταγράφεται στην αδειοδότηση ενεργειακών συστημάτων θέρμανσης-ψύξης, η λειτουργία των οποίων βασίζεται στη θερμοκρασιακή βαθμίδα των γεωλογικών σχηματισμών και των επιφανειακών ή/και υπόγειων νερών ($T < 30^{\circ}\text{C}$) που δεν χαρακτηρίζονται γεωθερμικό δυναμικό. Εντός του 2020 σημειώνεται η έκδοση 45 νέων σχετικών αδειών εγκατάστασης σε οικίες και κτιριακά συγκροτήματα στην επικράτεια, με τον μεγαλύτερο όγκο να χορηγείται από τις Περιφέρειες Αττικής (21) και Κεντρικής Μακεδονίας (10) [14]. Η εκτιμώμενη συνολική ισχύς, ως δείκτης ανάπτυξης των ενεργειακών συστημάτων θέρμανσης-ψύξης, παρουσιάζεται στον συγκεντρωτικό πίνακα εφαρμογών της Γεωθερμίας (Πίν. 8).

Ο ευρωπαϊκός χάρτης εφαρμογής της Γεωθερμίας σε συστήματα αντλιών θερμότητας παρουσιάζεται στο Σχ.10 [15]

Πίνακας 8: Κύριες εφαρμογές της Γεωθερμίας (σε όρους εγκατεστημένης ισχύος) [16]

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΓΕΩΘΕΡΜΙΑΣ (MW_{th})	2020
Δημόσιες-Ιδιωτικές Χρήσεις	28,37
Θέρμανση χώρων	15,1
Αγροτική Χρήση-Θερμοκήπια	56,4
Ιχθυοκαλλιέργειες	0
Βιομηχανία	0,5
Συστήματα Θέρμανσης-Ψύξης (Γεωθερμικές Αντλίες Θερμότητας)	182 ^[17]

[14] άντληση στοιχείων: Δι@νγεια

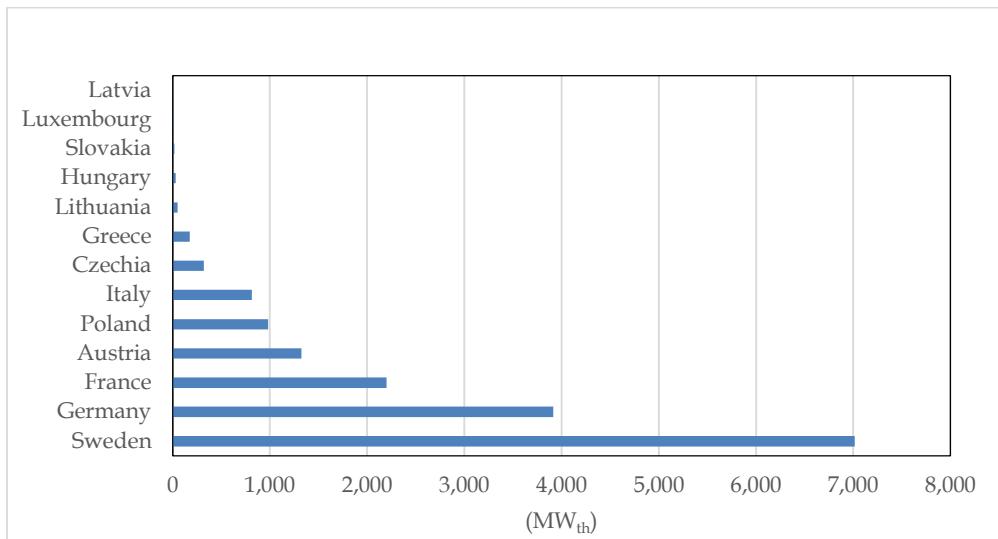
[15] Eurostat

[16] Διεύθυνση Ενεργειακής Πολιτικής & Σχεδιασμού/Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών & Εξοικονόμησης Ενέργειας

[17] Data for 2021- European Geothermal Congress 2022

Πίνακας 9: Μεταλλευτικοί-Γεωθερμικοί χώροι μισθωμένοι στη ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΟΣ - ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ	ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΚΜΙΣΘΩΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ - ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΜΗΛΟΥ- ΚΙΜΩΛΟΥ - ΠΟΛΥΑΙΓΟΥ	Β'361/1985
	ΝΙΣΥΡΟΣ	Β'503/1985
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΛΕΣΒΟΣ	Β'663/1986
ΑΤΤΙΚΗΣ	ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ ΜΕΘΑΝΩΝ	Β'771/2000

Σχήμα 10: Ιοχύς συστημάτων θέρμανσης-ψύξης διαμέσου γεωθερμικής ενέργειας, εντός ΕΕ^[15]

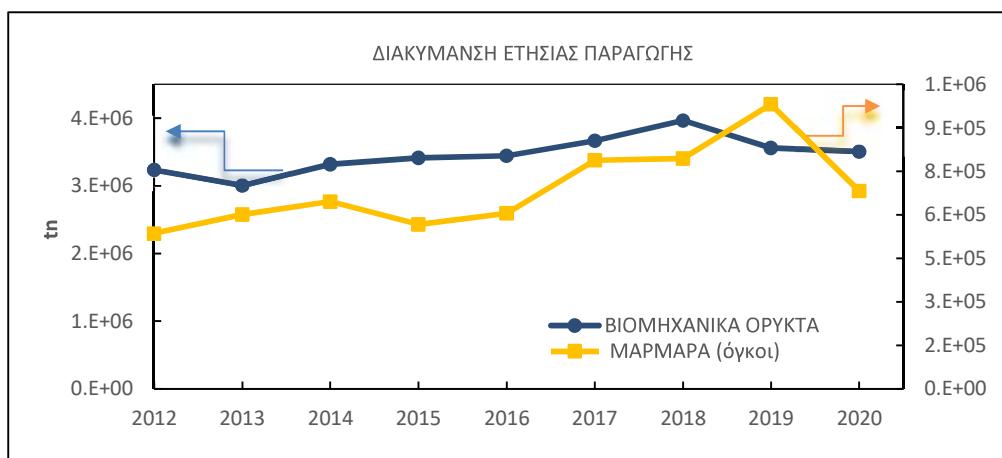
2.3 Βιομηχανικά Ορυκτά

Ο τομέας των βιομηχανικών ορυκτών παρουσιάζει την μικρότερη πτώση παραγωγής στην κατηγορία των λατομικών υλικών κατά το έτος αναφοράς αποδεικνύοντας την ανθεκτικότητα του κλάδου παρά την παγκόσμια οικονομική συγκυρία και τις συνέπειες στην εφοδιαστική αλυσίδα. Ωστόσο σημειώνεται η σημαντική μείωση της ζήτησης επιμέρους παραγωγικών ροών, όπως ενδεικτικά του μπεντονίτη αλλά και η μείωση -6% του απασχολούμενου προσωπικού (Σχ.14). Η διακύμανση της ετήσιας συνολικής παραγωγής των ορυκτών περλίτη, μπεντονίτη, κίσσηρις, γύψου και ανθρακικού ασβεστίου παρουσιάζεται στο Σχ. 11^[18].

[18] ιπγή στοιχείων: www.latomet.gr

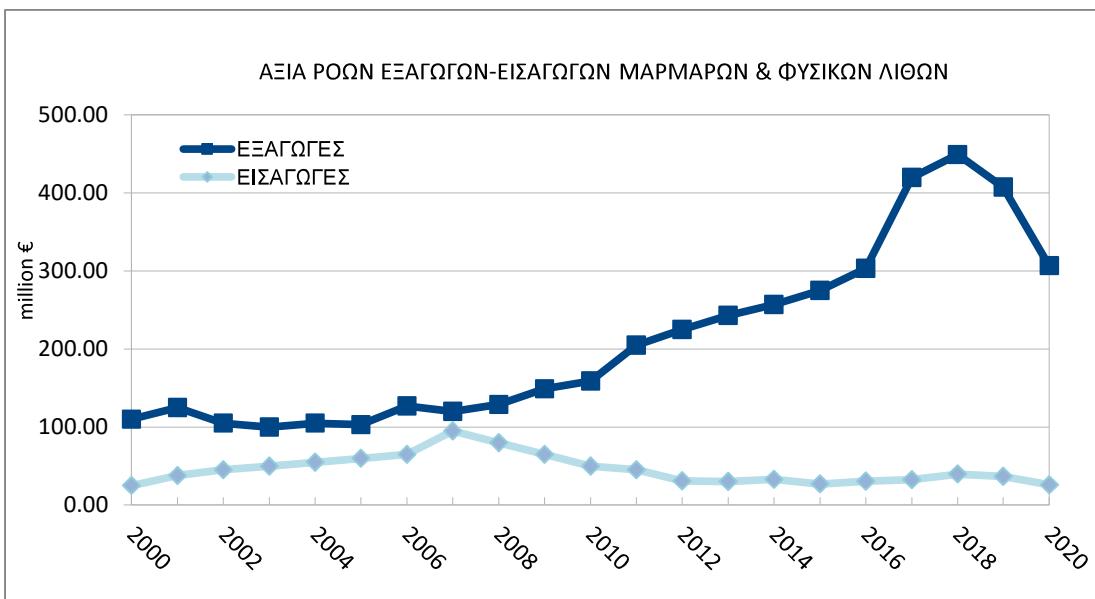
2.4 Μάρμαρα

Η Ελλάδα διαθέτει σημαντικό ποσοτικό και ποιοτικό αποθεματικό δυναμικό μαρμάρου το οποίο αντικατοπτρίζεται, κατά το τρέχον έτος, στη διατήρηση του αριθμού των δελτίων δραστηριότητας και διαχρονικά στην παραγωγική επίδοση, στο βαθμό απασχόλησης επιστημονικού, τεχνικού και εργατικού προσωπικού και στην έντονη εξωστρέφεια του κλάδου. Ωστόσο οι επιπτώσεις της πανδημίας στην προμήθεια πρώτων υλών στην Κίνα, που αποτελεί τον μεγαλύτερο εισαγωγέα, καθώς απορροφά το 54%, του ελληνικού μαρμάρου στην μορφή ακατέργαστης πρώτης ύλης (ογκομάρμαρο)^[19], συνέτειναν στη σημαντική πτώση -30% της ζήτησης και παραγωγής ογκομαρμάρου (Σχ.11), της αξίας των εξαγωγών κατά -100μ€ για το 2020, όπως εμφαίνεται στο Σχ.12. και της μείωσης του εργαζόμενου προσωπικού. Αξίζει να σημειωθεί η ανάκαμψη της μεταποίησης για την παραγωγή μαρμαρικών πλακών από το 2018 και έκτοτε, όπως αποτυπώνεται στους δείκτες της Eurostat (Σχ. 6), καταδεικνύονταν τη βιωσιμότητα και προσαρμοστικότητα του κλάδου στις παρούσες απρόβλεπτες εμπορικές συνθήκες.

Σχήμα 11: Διακύμανση παραγωγής ογκομαρμάρων και επιλεγμένων βιομηχανικών ορυκτών, 2012-2020

[19] Μελέτη Οικονομικών Επιπτώσεων στην παγκόσμια αγορά μαρμάρου λόγω COVID-19,
ICAP - DK Marketing, Ιούλιος 2020

Σχήμα 12: Διακόμιαση συνολικής αξίας των εξαγωγών και εισαγωγών μαρμάρου, 2000-2020 [20]

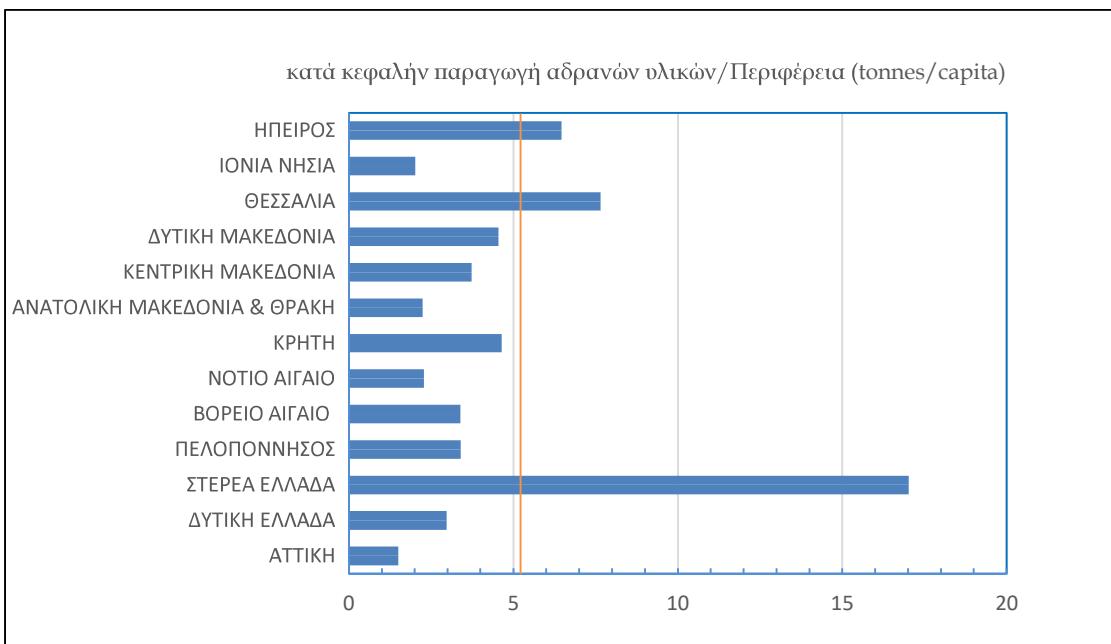
2.5 Αδρανή Υλικά

Σε αντίθεση με τις υπόλοιπες κατηγορίες λατομικών ορυκτών, η ζήτηση και παραγωγή πρωτογενών αδρανών υλικών κατά το έτος 2020 παρουσιάζει αύξηση +10% συγκριτικά με τα σχετικά στοιχεία του προηγούμενου έτους. Ωστόσο η αύξηση της παραγωγής συνοδεύεται από πτώση της απασχόλησης κατά -6% (Σχ.14).

Η γεωγραφική κατανομή της τρέχουσας παραγωγής στην επικράτεια και ο λόγος της παραγωγής κατά κάτοικο κατά περιφέρεια απεικονίζεται στο Σχήμα 13. Σημειώνεται ότι η αντίστοιχη μέση τιμή στην Ευρώπη (EU27+UK+EFTA) είναι 5.6 t/c^[21] τιμή που την υπερβαίνουν μόνον οι Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας, Θεσσαλίας και Ηπείρου. Ο δείκτης αυτός συσχετίζεται άμεσα με τον ρυθμό των κατασκευαστικών έργων και συνεπώς με την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής καθώς εκφράζει την αναγκαίοτητα στην προμήθεια και την επάρκεια αδρανών υλικών. Η υστέρηση του ανωτέρω δείκτη στην Περιφέρεια Αττικής, που συγκεντρώνει την μεγαλύτερη πυκνότητα πληθυσμού στη χώρα και έντονη κατασκευαστική δραστηριότητα, εκφράζει την ανεπάρκεια λατομικών χώρων αδρανών υλικών εντός των γεωγραφικών της ορίων. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην Περιφέρεια Αττικής λειτουργεί μία (1) λατομική περιοχή εκμετάλλευσης αδρανών υλικών. Η ανεπάρκεια δύναται να καλύπτεται από τη συνδρομή λατομείων γειτονικών περιφερειών με επιβαρύνσεις λόγω μεταφορικού κόστους.

[20] πηγή στοιχείων: ΕΛΣΤΑΤ

[21] UEPG, Report 2020-2021

Σχήμα 13: Κατανομή Παραγωγής Αδρανών Υλικών κατά κάτοικο, κατά Περιφέρεια, 2020

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1 Στοιχεία Απασχόλησης

Ο συνολικός αριθμός των εργαζομένων στις μονάδες εκμετάλλευσης των μεταλλευτικών και λατομικών χώρων κατά το 2020 παρουσιάζει μείωση -12.5% συγκριτικά με το προηγούμενο έτος όπως εμφαίνεται και στον συγκεντρωτικό Πίν.10. Η πτώση της απασχόλησης των μονάδων ΟΠΥ αποτελεί συνέπεια τόσο των επιπτώσεων της πανδημίας στην εγχώρια οικονομία όσο και της εφαρμογής του εθνικού προγράμματος απολιγνιτοποίησης καθώς η παρατηρούμενη μείωση του προσωπικού στους μεταλλευτικούς χώρους της π.ε. Κοζάνης και Φλώρινας ισούται με -17% και -25% αντίστοιχα. Η χρονοσειρά της απασχόλησης κατά κατηγορία ορυκτού παρουσιάζεται σχηματικά στο Σχήμα 14.

Πίνακας 10: Αριθμός εργαζομένων στους χώρους μεταλλευτικής και λατομικής δραστηριότητας, 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020	Μεταβολή 2019-2020 (%)
ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ	9 077	9 936	8 263	7 019	5 967	15↓
ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΜΑΡΜΑΡΩΝ- ΣΧΙΣΤΟΛΙΘΙΚΩΝ ΠΛΑΚΩΝ	1 736	2 011	2 171	2 078	1 995	4↓
ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΑΔΡΑΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ	1 818	1 593	1 916	1 740	1 494	14↓
ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΟΡΥΚΤΩΝ	462	405	460	462	434	6↓
ΣΥΝΟΛΟ	13 093	13 945	12 810	11 299	9 890	(μ.ο.)12,5↓

3.2 Στοιχεία Επιθεώρησης Λατομικών και Μεταλλευτικών Χώρων

Στον Πίν. 11 παρουσιάζονται στοιχεία μέρος του παραγόμενου έργου των υπηρεσιών Επιθεώρησης Μεταλλείων Βορείου και Νοτίου Ελλάδος κατά το έτος 2020 που αφορούν τον τακτικό και έκτακτο έλεγχο στους μεταλλευτικούς και λατομικούς χώρους καθώς και των επιβαλλόμενων χρηματικών προστίμων σε περιπτώσεις παράβασης του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών.

Πίνακας 11: Στοιχεία επιθεώρησης της εξορυκτικής δραστηριότητας, 2020 [22]

	ΣΕΝΕ	ΣΕΒΕ
Αριθμός Τακτικών Επιθεωρήσεων	5	36
Αριθμός Έκτακτων Επιθεωρήσεων	27	15
Αποφάσεις Επιβολής Προστίμου (σε περιπτώσεις νόμιμης εξορυκτικής δραστηριότητας)	25	21
Αποφάσεις Επιβολής Προστίμου (σε περιπτώσεις παράνομης εξορυκτικής δραστηριότητας)	21	
Υψος προστίμων (σε περιπτώσεις νόμιμης δραστηριότητας) (€)	497 660	376 902
Υψος προστίμων (σε περιπτώσεις παράνομης δραστηριότητας) (€)	1 368 301	

3.3 Στοιχεία Ατυχημάτων

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Σώματος Επιθεωρήσεων Βορείου και Νοτίου Ελλάδας^[22] (ΣΕΒΕ και ΣΕΝΕ αντίστοιχα) προκύπτει ότι ο αριθμός των δηλωμένων εργατικών ατυχημάτων σε μεταλλευτικούς και λατομικούς χώρους που δεν οδήγησαν σε θανατηφόρο τραυματισμό, κατά το έτος 2020, ήταν: 12 ατυχήματα στη χωρική αρμοδιότητα του ΣΕΝΕ και 44 σοβαρά ατυχήματα στη χωρική αρμοδιότητα του ΣΕΒΕ.

Σύμφωνα δε με τα στοιχεία των δελτίων δραστηριότητας των επιχειρήσεων, η κατανομή των ατυχημάτων ανά κατηγορία ορυκτού, παρουσιάζεται στον Πίν. 12.

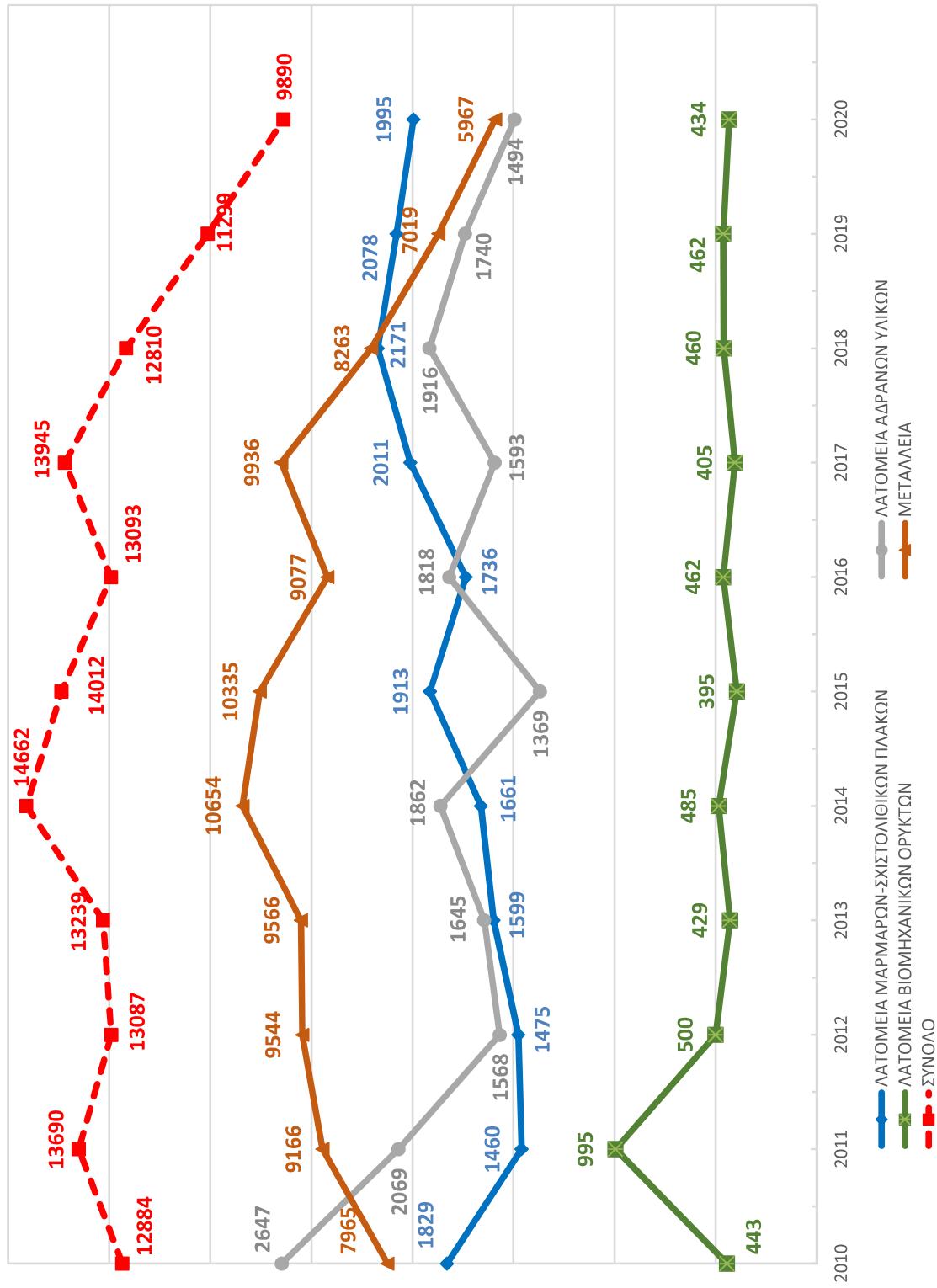
Πίνακας 12: Αριθμός ατυχημάτων εργαζομένων στην μεταλλευτική και λατομική δραστηριότητα, 2020

ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ	Ημέρες απουσίας ≤30		Ημέρες απουσίας ≥30
	Λατομεία ΜΑΡΜΑΡΟΥ	Λατομεία ΑΔΡΑΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ	Λατομεία ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΟΡΥΚΤΩΝ
Λατομεία ΜΑΡΜΑΡΟΥ	4	2	5
Λατομεία ΑΔΡΑΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ	1	-	-
Λατομεία ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΟΡΥΚΤΩΝ	0	-	-
ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ		13	7

Στο Σχ.15 εμφανίζεται ο ετήσιος αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων την τελευταία 10ετία. Κατά το έτος 2020 συνέβησαν τέσσερα (4) θανατηφόρα ατυχήματα: τρία (3) εκ των οποίων εντός λατομείων μαρμάρου και ένα (1) εντός μεταλλευτικού χώρου.

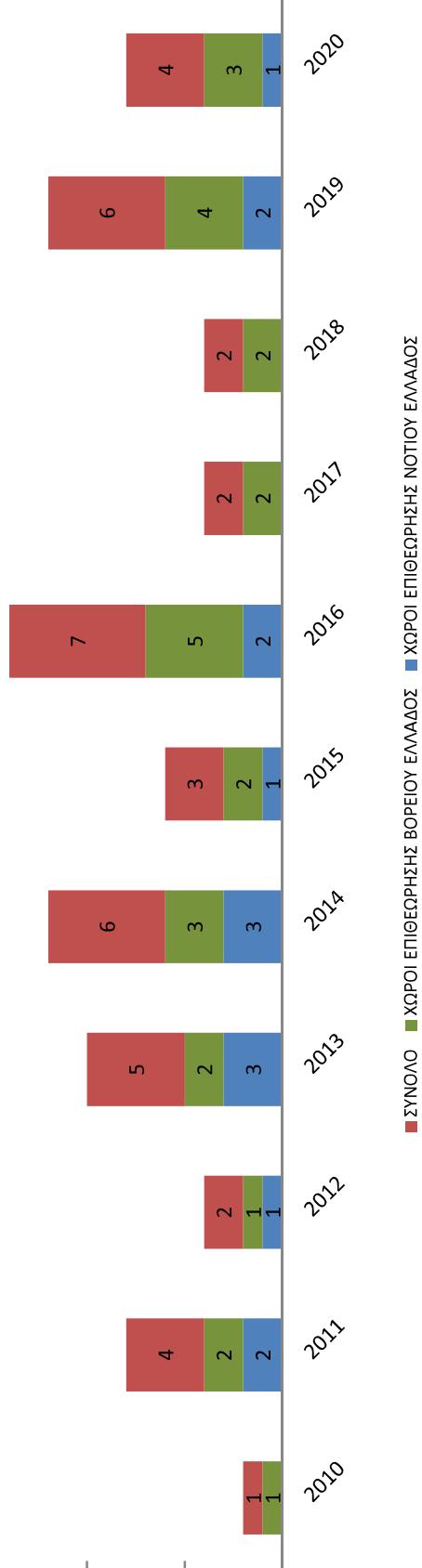
[22] Στοιχεία έκθεσης Σώματος Επιθεώρησης Νοτίου και Βορείου Ελλάδος, ΥΠΕΝ 2020

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ Ο.Π.Υ.

Σχήμα 14: Διακόπτηνη αριθμού άμεσα εργαζομένων στον κλάδο των Ο.Π.Υ. κατά τα έτη 2010-2020

ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ-ΛΑΤΟΜΕΙΑ

Σχήμα 15: Διακριτικός αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων στους μεταλλευτικούς και λατομικούς χώρους, για την περίοδο 2010-2020

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Περιβάλλον

Η λειτουργία των λατομικών και μεταλλευτικών χώρων προϋποθέτει πλέον άλλων, την κατάθεση εγγυητικής επιστολής για την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις αποφάσεις έγκρισης περιβαλλοντικών όρων. Το ύψος των υπόψη εγγυητικών επιστολών που διατηρούνται σε κάθε αποκεντρωμένη διοίκηση παρουσιάζεται στον ακόλουθο Πίν.13.

Πίνακας 13: Σύνολο κατατεθειμένων εγγυητικών επιστολών για την περιβαλλοντική αποκατάσταση λατομείων και μεταλλείων-2020, (€)

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΛΑΤΟΜΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ	ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
Μακεδονίας-Θράκης	9.684.533,83	58.230.800,00	67.915.333,83
Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας	8.067.924,14	3.145.294,67	11.213.218,81
Αιγαίου	6.972.322,51		6.972.322,51
Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου	1.867.262,62	1.934.230,00	3.801.492,62
Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας	1.896.320,96	891.200,00	2.787.520,96
Κρήτης	1.752.193,30		1.752.193,30
Αττικής	1.053.623,20		1.053.623,20
ΣΥΝΟΛΟ	31.294.180,56	64.201.524,67	95.495.705,23 €

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Επισκόπηση Οικονομικών Στοιχείων

Ο ετήσιος κύκλος εργασιών του κλάδου ορυχείων-λατομείων ανήλθε σε 789.906 χιλ. € (έναντι 882.369 χιλ. €, το 2019) σημειώνοντας πτωτική μεταβολή -10.5%. Η συμμετοχή του κλάδου στον κύκλο εργασιών του συνόλου των επιχειρήσεων της ελληνικής οικονομίας διατηρήθηκε στο ποσοστό του προηγούμενου έτους ήτοι, 0.3% [23].

Η μηνιαία εξέλιξη του κύκλου εργασιών του κλάδου για τα έτη 2019-2020 παρουσιάζεται στον Σχ.16 και περιλαμβάνει την περίοδο εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας και την προστασία της δημόσιας υγείας. Εμφανίνεται ότι οι επιχειρήσεις του κλάδου αφενός πλήγησαν από το Δεκέμβριο 2019, περίοδος που εκκινεί το γενικευμένο πλαίσιο αναστολής λειτουργίας δραστηριοτήτων παγκοσμίως, αφετέρου δε παρουσιάζουν τάση ανάκαμψης την περίοδο Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2020.

Σχήμα 16: Διακύμανση μηνιαίου κύκλου εργασιών ορυχείων-λατομείων (NACE rev 2, B) [23]

Στους Πίν. 14-18 παρουσιάζονται στοιχεία των άμεσων ετήσιων εσόδων που προκύπτουν από την εκμίθωση δημόσιων και δημοτικών λατομείων, γεωθερμικών πεδίων και δημόσιων μεταλλευτικών χώρων και από την επιβολή τελών επί των παραχωρημένων μεταλλείων. Επισημαίνεται ότι μέρος των δημοσίων εσόδων αποδίδεται στους πρωτοβάθμιους και δευτεροβάθμιους ΟΤΑ εντός των οποίων εμπίπτουν χωροταξικά οι λατομικοί και μεταλλευτικοί χώροι.

[23] ΕΛΣΤΑΤ, 02/2021

Προκύπτει ότι τα **άμεσα έσοδα** του δημοσίου για το 2020 από την εκμίσθωση των μεταλλευτικών και λατομικών δικαιωμάτων και καταβολής τελών παραχωρήσεων μεταλλείων ανέρχονται σε **26.536.056,69 €**.

Πίνακας 14: Σύνολο μισθωμάτων δημόσιων λατομικών χώρων-2020, (€)

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΑΔΡΑΝΗ	ΜΑΡΜΑΡΑ-ΦΥΣΙΚΟΙ ΛΙΘΟΙ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ (κατά Αποκεντρωμένη Διοικηση)
Μακεδονίας - Θράκης	294.425,95	10.706.306,98	48.351,65	11.050.084,58
Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου	1.229.747,37	193.513,46	49.347,82	1.472.608,65
Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας	792.434,97	72.208,92	57.588,59	922.232,48
Αιγαίου	436.725,67	4.674,11		446.073,89
Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας	169.362,93	41.825,63	45.108,65	256.297,21
Αττικής	1.016.758,02			1.016.758,02
Κρήτης	470.860,37	5.332,25	1.192,50	477.385,12
ΣΥΝΟΛΟ (κατά κατηγορία ΟΠΥ)	4.411.315,28	11.023.861,35	201.589,21	
				<u>15.641.439,95 €</u>

Πίνακας 15: Σύνολο μισθωμάτων δημοτικών λατομικών χώρων-2020, (€)

ΟΤΑ α' ΒΑΘΜΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΙΣΘΩΜΑΤΩΝ
Αλμωπίας	5.569,44
Δωδώνης	666,24
Εμμανουήλ Παππά	3.900,76
Ζηρού	151.830,74
Ζίτσας	4.685,32
Καρδίτσας	84.868,16
Κορινθίων	74.654,08
Λαρισέων	22.554,34
Μινώα Πεδιάδας	9.293,63
Ναυπλιέων	1.880,55
Νισύρου	1.816.132,02
Νότιας Κυνουρίας	472,36
Παγγαίου	1.916,18
Παιονίας	7.942,15
Παλαμά	584,3
Πάρου	26.364,98
Φαρκαδόνας	78.369,28
Χίου	30.598,73
ΣΥΝΟΛΟ	<u>2.322.283,26 €</u>

Πίνακας 16: Ειδικό τέλος υπέρ Ο.Τ.Α α' βαθμού από την λειτουργία λατομείων-2020^[24], (€)

ΟΤΑ α' βαθμού	Ειδικό Τέλος (άρθρο 62, ν.4512/2018)
Αλεξανδρούπολης	1.127,63
Αλμυρού	8.847,12
Ασπροπόργυν	305.257,18
Βιάννου	14.515,27
Δοξάτου	17.583,98
Εμμανουήλ Παππά	21.341,21
Ζηρού	98.226,92
Ζίτσας	87.265,98
Ιεράπετρας	26.552,31
Καρπάθου	4.797,09
Κέας	239,25
Κιμώλου	4.313,36
Κορινθίων	1.281,34
Λαμιέων	109.460,74
Λαρισαίων	34.085,38
Λέρου	91.138,24
Λέσβου	62.157,08
Μάνδρας-Ειδυλλίας	223.877,12
Μινώα Πεδιάδας	44.907,38
Μήλου	218.675,60
Μονεμβασίας	2.596,96
Νάξου	12.084,73
Ναυπλιέων	6.976,86
Παιονίας	5.592,75
Ρόδου	79.572,83
Σάμου	24.317
Σητείας	15.773,19
Φαρσάλων	18.056,59
ΣΥΝΟΛΟ	<u>1.522.564,50</u> €

[²⁴] στοιχεία ΟΤΑ α' βαθμού

Πίνακας 17: Σύνολο μισθωμάτων Δημόσιων Μεταλλευτικών Χώρων, Γεωθερμικών Πεδίων και τελών Παραχωρήσεων Μεταλλείων-2020, (€)

ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ	
Μισθώματα Δημόσιων Μεταλλευτικών Χώρων ^[25]	4.133.866,58
Μισθώματα από εκμίσθωση δικαιώματος έρευνας & εκμετάλλευσης γεωθερμικού δυναμικού ^[26]	21.533,97
Τέλη από ενεργές παραχωρήσεις μεταλλείων ^[23]	4.552.691,62
Τέλη από αποθεματικές παραχωρήσεις μεταλλείων ^[23]	442.915,61
Τέλη από αργούσες παραχωρήσεις μεταλλείων ^[23]	1.743.608,96
ΣΥΝΟΛΟ	<u>10.894.616,74 €</u>

Πίνακας 18: Σύνολο αναλογούντων εσόδων υπέρ ΟΤΑ α' βαθμού από την εκμετάλλευση μεταλλείων-2020, (€)

ΟΤΑ α' ΒΑΘΜΟΥ	ΑΝΑΛΟΓΟΥΝΤΑ ΕΣΟΔΑ	
	ΕΚΜΙΣΘΩΣΗΣ ΔΜΧ-ΤΕΛΩΝ ΠΙΜ	
Αριστοτέλη	1.725.610,32	
Δελφών	314.059,38	
Διφύων-Μεσσαπίων	38.685,10	
Δωρίδος	35.195,06	
Λοκρών	6.191,23	
Ορχομενού	41.989,54	
Πολυγύρου	101.308,98	
Σερβίων	17.452,53	
ΣΥΝΟΛΟ	<u>2.280.492,14 €</u>	

[²⁵] στοιχεία ΔΜΕΒΟ/ΥΠΕΝ

[²⁶] στοιχεία ΔΑΠ/ΥΠΕΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Στοιχεία Έρευνας Ορυκτών Πρώτων Υλών

Σύμφωνα με τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στα δελτία δραστηριότητας των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης λατομείων και μεταλλείων, η συνολική δαπάνη για τη διεξαγωγή ερευνητικών εργασιών, για το έτος 2020, παρουσιάζεται στον Πίνακα 19.

Πίνακας 19: Σύνολο ιδιωτικών επενδύσεων έρευνας λατομικών και μεταλλευτικών χώρων, 2020

Δαπάνη Ερευνητικών Εργασιών-2019 (€)	
Λατομεία Μαρμάρου	1.259.081
Λατομεία Βιομηχανικών Ορυκτών	64.278
Μεταλλεία	11.553.608
ΣΥΝΟΛΟ	<u>12.876.967 €</u>

Αναφορικά με την έγκριση έργων δημόσιας έρευνας σημειώνεται η απόφαση κήρυξης ερευνητέας περιοχής στη Σάμο (ΦΕΚ 2896 Β' /17.07.2020) με χρηματοδότηση μέσω ΕΣΠΑ. Συνοπτικά τα προγράμματα έρευνας που έχει αναλάβει η ΕΑΓΜΕ με αντικείμενο τις ορυκτές πρώτες ύλες, προβάλλονται στον Πίν. 20.

Πίνακας 20: Απολογισμός των ερευνητικών έργων Ο.Π.Υ. πιΣ ΕΑΤΜΕ για το έτος 2020 [27]

α/α	ΤΙΤΛΟΣ ΈΡΓΟΥ	ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ	ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	ΔΡΑΣΗ ΕΤΟΥΣ 2020
Horizon 2020	Seabed mineral deposits in European Seas: Metallogeny and geological potential for strategic and critical raw materials	GeoERA: MINDeSEA	01/07/2018	30/06/2021	Εργασίες βιβλιογραφικής συλλογής δεδομένων και εναρμόνισης με διεθνή πρότυπα και την Οδηγία INSPIRE - με βάση όσα καθορίστηκαν στον Οδηγό Εργατών για το Πλαίσιο Εργασίας Νο 5 στο οποίο η ΕΑΤΜΕ έχει το ρόλο του Συντονούτη
	Eurolithos: European ornamental stone resources	GeoERA:Eurolithos	01/07/2018	30/06/2021	Ολοκληρώθηκε ο χάρτης με Διακοριτικά Πετρώματα των κρατών που απομένουν στο υπόβαθρο EuroLithos, κατά λόγια και τύπο πετρώματος. Παραδόθηκε ο κατάλογος με τις συντεταγμένες των μαρτυροφόρων περιοχών του Ελλαδικού χώρου, οι οποίες ληφθηκούνται για την σύνταξη του ανωτέρω χάρτη: https://geoera.eu/projects/eurolithos/
	Forecasting and assessing Europe's Strategic Raw Materials needs	GeoERA:FRAME	01/07/2018	30/06/2021	Κατάθεση του παραδοτέο για το δυναμικό των απορρίμματων του μεταλλείου της Κίρκης (πακέτο εργασίας Νο 7)
	Mineral Intelligence for Europe	GeoERA:MinInt4EU	01/07/2018	30/06/2021	Επικαιροποίηση της βάσης δεδομένων για τα αποθέματα και την μεταλλική δραστηριότητα στην ΕΕ https://geoera.eu/projects/minint4eu7/
	International Network of Raw Materials training centers	INTERMIN	01/02/2018	31/01/2021	Στο σύνδεσμο https://portal.interminproject.org/ αναρτήθηκε η πλατφόρμα «Online Educational platform» των εννέαραμπτινών εκπαιδευτικών κέντρων (3 από την Ελλάδα)
	Towards sustainable mineral and metal industry: ZERO Bauxite Residue and ZERO CO2 from co-production of Alumina, Silica and precipitated Calcium carbonate by the Aranda-Mastin technology	AlSiCal	01/09/2019	31/08/2023	Στη δράσης στην περιοχή της Αράνδας θα αντέρθη τον παραδοτέο: https://www.aliscal.eu/wp-content/uploads/2021/03/Attachment_0-1.pdf και η ενημέρωση της εφορούντης βάσης δεδομένων RMIS
	EuroGEOSS Showcases: Powered by Europe	Applications e-SHAPE	01/05/2019	30/04/2023	Πρόσαση για ένταξη της Στρατονίκης στις πλοτικές περιοχές
	Μελέτες και έρευνες στήριξης των ενεργειακού τομέα της βιομηχανίας και της επιχειρηματικότητας	ΟΠΥΤΕΚ	01/06/2017	31/12/2023	Υλοποιήθηκαν οριοντικά οι ακόλουθες ερευνητικές δράσεις στο πλαίσιο δλοποίησης των οχημάτων υποέργων αντεπιστάσας ΟΠΥ και Γεοθερμίας
E.Σ.Π.Α	8				

[27] πηγή: επίπονος απολογισμός ΕΑΤΜΕ

<p>Το Υπόφερο ΓΕΩΘΕΡΜ "Δρόσες" για την Ορειβολογική και Αεροφόρο Αξιοποίηση της Γεωθερμικής¹ έχει διανοτεί χρόνο αλοποίησης 54% και έχει απορροφήσει το 31% του προϊστολογικού του.</p> <p>Στης δράσεις του έτους αναφοράς οριστικοποιήθηκανταν η φριδιδιαστητη φραγκή απεικόνιση του ΓΕΠΙ Εραστηρο-Μαγγάνων για την μοντελοποίηση του γεωθερμικού ταμειαυτήρα (ιδιορυθμική αγοραίνωση πορώδες κ.α.), αξιολογήση της λειτουργίας δεδομένων παλαιότερων μετρήσεων (ιδιορυθμικό δίκτυο θερμοκρασίας κ.α.) ή διμιουργία των χαρτών κατανοήσης των ανωτεροπαραγγελμάτων κατ των εργασιών συνθήκων του ταμειαυτήρα και το history matching ενώ ουνεχίζεται η προνοιακότητα σεναρίων μαρκόροντας λειτουργίας του ΓΕΠ ταμειαυτήρα.</p> <p>Συνολικά 56 ανοικοδηματικά εργασίες σε έκταση 21,4 km², 110 μετρήσεις ημιθέρον, 86 δευτεροτάχης και 148 εργασιοθρακές αναλύονται.</p>	<p>Το Υπόφερο ΔΥΟΠΥ "Δρόσες" για την Αξιοποίηση Προτογενών και Δευτερογενών Ορκατών "Πόρων"² έχει διανοτεί χρόνο αλοποίησης 54% και έχει απορροφήσει το 56% του προϊστολογικού του.</p> <p>Στης δράσεις οριστικοποιήθηκανταν η διεγματοληπτική περιφερίαν της μεταλλοφορίας skarn του ΔΜΧΚ Κηφιτέριων και της ερείστερης περιοχής της Στάθης και η γεωφρανκή διασκόπηση.</p> <p>Συνοπτικά, σημειώνεται μεταλλοφορία πιπονούθηκε η παρούσια Cu, Au, Ag και άλλων βασικών και πολυτικών μεταλλών. Από τη γεωφρανκή έρευνα εκτιμάται οχθοτυπίος γρανιτή με μεταλλοφορία πλάτους ~100m. Για τα ανωτέρω παραδόθηκαν σημεία EATME 7 μελέτες.</p> <p>Για την αποτίμηση των δευτερογενών πηγών ΟΠΥ από τη απορρήματα εξόρυξης και επιμετρητικό πρόγραμμα διεγματοληπτικά σημεία μεταλλογενή περιοχή της Καρπάς και στα εγκαταλεγμένα μεταλλεία Καλυντρή και Τ. Καβύλας. Συνοπτικά πραγματοποιήθηκε:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιβαλλοντικός χαρακτηρισμός απορριμάτων και δοκιμές αξιολογήσης της εκπλοκόπιτας μέτα δοκιμών.
--	---

9	Δράσεις Τελογικού Χαρτογραφημένων Επιλόγων για τη στήριξη της κανονοθύμησης στην επεξεργαστική πορεία	GEOINFRA	01/01/2019	31/12/2023	<p>Τα αντικείμενα των έργων είναι η σημείωση ενός ενδιαφέροντος γεωγραφικού υποβάθμου για τον Αλιάτο. Υπό αυτόν, ενδιαφορέψεις περιλαμβάνονται οι εποικιδίωνα.</p> <p>Έκπληκτος (prEN 14429, 14405, EN 12457 -1,2,3,4, NEN 7375 BCR κλπ.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δοκιμές μετρητών διανομικού εξουδετερωτούς απορρήτων που περάσουν S • Δοκιμές επιλογούμενού (μαγνητικός διαγραφής κ.α) και δοκιμές επιλογούμενος σε απορρήτημα της Κίρκης SIS • Ταξινόμηση απορρητών (Άρδοντ- με επικινδυνά-επικινδύνα) <p>Για την μελέτη διανοτότητα παραγωγής κεραμικών, προβίβασης και αγριλίνης καθησύχασης αργίλου για κέραμο, σε καλλυντικά/φορητά και άρδοντερημένα ηφαίστειακά, δεν πραγματοποιήθηκαν εργασίες σε SIS πανδηλίους COVID-19. Εργαστημένο αλογάριθμοθετηρικό πορταλούμενη μετά τον δεκτυπάτον θερινό ημεροζηνό περιοδικό που αφέρει την παραγωγή του Δημόσιου Μεταλλείου Κίρκης ενώ βρίσκεται σε φορητός διατηρητούμηνο. Στηθεωρίασ. Οι περιοχές απόστασης κονταπολιούργον ενδιαφέροντος ήταν τα νησιά Φαραργούς των ληφθέντων δευτεράνων αξιών οι οποίες επενδύθηκαν από το Δημόσιο και Αριδαία κηρυχθεί ερευνητικά από το Δημόσιο και Αριδαία καλαίστευσαν φέτος.</p> <p>Οι εργασίες για το έργο της επικαρποποίησης παραβίβασης και βιομηχανικών αρκτών περιλαμβάνουν την αλογάριθμη παραγωγή της φορητής διατηρητούμηνης SIS περιοχής Βειουκορόπης και Σιθωνίας. Οι περιοχές απόστασης εφαρμίζονται από την κοινωνία ποροκανού Αγριού της έκπληκτης ανάπτυξης και το φυτοτόπιο αποθηκεύοντα διαφορικό των παλαιοτυπικών καλαίστευσαν φέτος.</p> <p>Για την μελέτη εξτασιούς μαγνητικών περιφορών σε κατάλληλα για διακοπούμενή παρόδητα και δικτύα αλογάριθμοθετηρικά σε εξάλειψη στον εκθέσεων για τις περιοχές SIS του όρους Κερκίνη και Νέσο Μαριμπράτ ενώ αλογούμενες δευτεράνων δομικών λίθων στην γηρούς Κεας και Πάρον και διακοπητικών πετροφοριών.</p>

			υποθαλάσσια γεωλογία, η αστική γεωλογία και οι γεόποτη-γεωπάρκα.
			<p>Στο πλαίσιο υλοποίησης του φροτού αντικεμένου κατά το 2020 υλοποιήθηκαν</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ολοκλήρωση των εργασιών πεδίου για τα γεωλογικά φύλλα ΕΛΑΤΕΙΑ, ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ, ΣΤΥΛΙΔΑ και σε εξάληξη τα σχετικά φύλλα ΛΙΒΑΝΑΤΕΣ, ΓΡΟΙΖΗΝΑ. • Ολοκλήρωση των γεωλογικών μάκετων ΠΕΠΤΑΛΑΟΦΟΣ, ΠΕΛΑΣΤΙΑ, ΝΑΥΠΛΙΟ, ΜΕΤΣΩΟΒΟ, ΑΙΓΑΙΟΡΙΟ, ΑΙΓΑΝΙΟΣ, ΠΛΩΜΑΡΙ-ΜΥΤΙΛΗΝΗ, ΠΟΛΥΧΝΙΤΟΣ, ΜΗΘΥΜΝΑ, ΕΡΗΣΣΟΣ, ΑΙ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, ΔΕΟΝΤΑΡΙ, ΚΩ ΑΙΚΟ, ΚΥΘΗΡΑ, ΚΑΡΠΑΘΟΣ β. & ν., ΚΑΛΥΜΝΟΣ, ΚΙΜΩΛΟΣ-ΠΟΛΥΑΓΙΟΣ, ΘΗΒΑ, ΘΑΣΟΣ, ΒΑΤΙΑ, ΑΡΓΟΣ, ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ, ΑΝΑΦΗ, ΑΙΓΑΙΑ <p>Για το έργο της υποβαθμίσαντας Γεωλογίας οινοπιτικά υλοποιήθηκε η ανάπτυξη αυτοματοποιημένων μεθόδων επεξεργασίας αποτελεσμάτων κοκκορετρικών αναλύσεων (ολονομηρό 100%), και γεωστατικής ανάλυσης των αποτελεσμάτων των κοκκορετρικών αναλύσεων (ολονομηρό 100%).</p>
			<p>Σκοπός του έργου είναι η δημιουργία πρώτης μελέτης Σλεδίδιο Διαχείρισης για γεωθερμικά πεδιά τοπικού ενδιαφέροντος ($\geq 90^{\circ}\text{C}$) ως οιδηρός για την εκπόνηση αντιποικιλού συγδιλων σε μάλλα γεωθερμικά πεδιά. Κατά το έτος αναφοράς υποβλήθηκε το παραδοσιού ΠΙ "Προβολαράφες Σλεδίδιο Διαχείρισης ΉΕΠI χαρτής Γ" το οποίο για 1 "Διαχείρισης ΗΕΠI χαρτής Γ" πεδίων λαμβάνει θερικορασιας"</p>
10	Αναβάθμιση λειτουργών της Γεωτής Γραφιματείας Ενέργειας και Ορυκτών Γιρλάντων για την πανοποίηση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και της εξουσιοδότησης των επιχειρήσεων	ΔΙΑΙΤΕΩΘ	20/02/2020 31/08/2022
P.Δ.Ε.	<p>Αξιοποίηση γεω-επιπολικών δεδομένων από τον ελληνικό όροφο σε θέματα που απογοττάν τον τοπικόν πολιτικόν της ΕΕ και διεθνών οργανισμών</p> <p>Τελεγχός δραστηριότητας μεταλλευτικών παραγωγήσεων & σύνταξη γνωμοδοτήσεων επι μεταλλευτικών και λατορικών θεμάτων</p> <p>Συμμετοχή σε επιπρόσες καθηρωματικών περιοχών σε νομούς της Αχαΐας</p>	<p>2017 2020</p> <p>2017 2020</p> <p>2017 2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η σύνταξη των οδηγών για τις ΟΠΥ και τη Γεωθερμία στην αγγλική γλώσσα βρίσκεται σε εξάληξη. Ιδιαίτερα για το έργο των οδηγών Γεωθερμίας και κατά το μέρος που αφορά στο θερικό πλαίσιο, η χρονική καθησερή οφελεται από την μη ολοκλήρωση έκδοσης των θερικά απαιτούμενων Υ.Α.

14	Συγκέντρωση και αρχειοθήπη των πορήτων γεωργίου με σκοπό τη δημιουργία βίστης πληροφόρησης	2017	2020
15	Σύνταξη και έκδοση οδηγού για τις ελληνικές ΟΠΠ στην αγγλική γλώσσα	2017	2020
16	Διαχρονική παρακολούθηση-εποπτεία και αποκατάσταση ανοργάνων γεωδεσικών γεωγραφικών πινακίδων που δεν έχουν παραχωρηθεί σε ψήφιση	2017	2020
17	Γεωλογική λαρτογραφική απεικόνιση υψηλών και βραχονηπίδων του Βορείου και Νοτίου Αιγαίου πελάγους για τη σημαλήρωση των υπόργοντων ψηφιακού βασικού γεωλογικού χάρτη της Ελλάδος κλ. 1:50.000	2017	2020
18	Αρχειοθήπη δειγμάτων γεοχημικής έρευνας και ανάλυση δειγμάτων γεοχημικού άμβατα με σκοπό τη δημιουργία βάσης δεδομένων και εκπόνησης γεοχημικού απλαντα	2017	2020
19	Σύνταξη και έκδοση οδηγού για τη γεωλερία στην ελληνική και αγγλική γλώσσα	2017	2020

- Ολοκληρώθηκε η συγκέντρωση και η πλήρης καταγραφή τους σε βάση δεδομένων των πηγών 103 γεωτρήσων από τις περιφερειακές μονάδες της ΕΑΓΜΕ. Αφορούν έργα δημόσιας έρευνας της περιόδου 1976-1990 (‘Μικτά Θεούγα και Cu’, ‘Μεταλλικά Ορυκτά Fe-Ni’, ‘Μεταλλεύματα Mn, Sb, W, Mo & Σπανιάτικα Μετάλλων’, ‘Μεταλλεύματα Mn, Cr’, ‘Μάρμαρα Τριφερτίνης’, ‘Ολμβινίτης’, ‘Τραφτές’, ‘Μικτών θεούχων Μολλάτων’).
- Υλοποιήθηκε η πλήρης γεωλογική λαρτογράφηση των σπλαντών υψηλών και βραχονηπίδων Αργολίδας - Μηρίου Πελάσης: Νησίδες Τσελεβίνια, Νήσος Δοκός - Νησίδα Τρίκερο, Βραχονηπίδες Στρογγυλό, Δραϊτ & Ασήρη, Βραχονηπίδες Πλαγονήσιο (ή Αλέξανδρος), Καρπέλαι, Βένιζα, Ταγάρι & Διάσκη, Βραχονηπίδες Ποντικός, Πετίσι, Κατάξη, Ερημονήρο & Κιβωτός, Νηρίδα Σταυρούνη, Βραχονηπίδες Αγ. Ιωαννη, Νήσος Βελοπούλα και Ν. Φαλακούρεα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

7.1 Νομοθετικό πλαίσιο για την Εξορυκτική Δραστηριότητα

Το νομοθετικό έργο κατά τη διάρκεια του 2020 που αφορά την λατομική και μεταλλευτική δραστηριότητα, περιλαμβάνει τροποποιητικές διατάξεις του λατομικού νόμου και κανονιστικές αποφάσεις και παρουσιάζεται επιγραμματικά στον Πίνακα 21.

Πίνακας 21: Πίνακας στοιχείων ρυθμιστικού έργου έκδοσης 2020, για την λατομική και μεταλλευτική δραστηριότητα

v.4512/2018 (μέρος Β', άρθρα 43-72)	τροποποίηση τροποποίηση	v.4759/2020 v. 4685/2020
ΥΑ: ΥΠΕΝ/ΔΑΠ/Α/Φ.4.2/οικ.176641/2214/2018 (Β'2909) ΥΑ: Δ10/Β/Φ6.12Γεν/οικ.23981/4322/2013 (Β' 3432)	τροποποίηση κατάργηση	ΥΑ: ΥΠΕΝ/ΔΑΠ/80921/994/2020 (Β'3768) ΥΑ: ΥΠΕΝ/ΔΑΠ/54245/779/2020 (Β'2520)

7.2 Ευρωπαϊκή Δράση για τις ΟΠΥ, 2020

Οι κυριότερες ευρωπαϊκές ανακοινώσεις και εκθέσεις που αφορούν τις ορυκτές πρώτες ύλες για το 2020 είναι:

- Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, COM (2020) 474 final «Αινθεκτικότητα ως προς τις πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας: Χαρτογραφώντας την πορεία προς μεγαλύτερη ασφάλεια και βιωσιμότητα»
- Δημιουργία Ευρωπαϊκής Συμμαχίας για τις Πρώτες Ύλες
- Ανανεωμένος κατάλογος κρίσιμων πρώτων υλών-2020 που συμπεριλαμβάνει το βωξίτη
- Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, COM (2020) 575 final «Ετήσια Στρατηγική για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη 2021»
- Πρόταση Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, COM (2020) 22 final, «για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης»

7.3 Ανοικτά Δεδομένα ΟΠΥ, 2020

Μέσω της βάσης www.latomet.gr διατίθενται ήδη από τα προηγούμενα έτη δεδομένα λατομικών και μεταλλευτικών χώρων σε συγκεκριμένες θεματικές κατηγορίες (εξηρημένες υπέρ του δημοσίου μεταλλευτικές περιοχές, Γεωθερμικά πεδία, Λατομικές περιοχές, μονάδες παραγωγής βιομηχανικών ορυκτών, μαρμάρου).

Επιπλέον διατίθεται υπηρεσία απεικόνισης των πολυγώνων των λατομείων βιομηχανικών ορυκτών, μαρμάρων, σχιστολιθικών πλακών κι αδρανών υλικών για τα οποία κατατέθηκαν δελτία δραστηριότητας ή δελτία απράξιας για το 2019. Η διαδικτυακή εφαρμογή περιλαμβάνει έτοιμα ερωτήματα σχετικά με την ορυκτή πρώτη ύλη και το είδος του δελτίου.